

MINTAPROGRAM

Összevont évfolyamokkal működő
alapfokú művészeti iskolák számára

Képző- és iparművészeti ág
Textil- és bőrműves tanszak

MINTAPROGRAM

MINTAPROGRAM TEXTIL-ÉS BŐRMŰVES TANSZAKRA

ÖSSZEVONT ÉVFOLYAMOKKAL MŰKÖDŐ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLÁK SZÁMÁRA

Az alapfokú művészetoktatás módszertani fejlesztéséhez, tanár továbbképzéshez

Szerző: Baranyai Anita

Lektor: Baranyai Zoltán Józsefné, Lázár Zsuzsa

Grafikai szerkesztő: Mészáros Anna

2019

Készült az „EFOP-3.2.6-16-2016-00001 azonosítószámú
”A tanulók képesség kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben”
címmű projekt keretében

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

MINTAPROGRAM
Összevont évfolyamokkal működő
alapfokú művészeti iskolák számára

Képző- és iparművészeti ág
Textil- és bőrműves tanszak

BEVEZETŐ

Az alapfokú művészeti iskolák képző- és iparművészeti ágán az elmúlt évek gyakorlatában többnyire az alsó tagozatból szerveznek egy összevont évfolyamokkal működő csoportot, és a felsősökből egy másikat. Ennek megfelelően, általában az alsó tagozatos csoportba kerülnek az E1, E2, A1, A2, a felsőbe az A3, A4, A5, A6 évfolyamos művészeti osztályos tanulók. A jelenleg érvényben levő központi tanterv alapján, amely három évfolyamos tagozódásra épített, szinte lehetetlen a törvény által biztosított négy évfolyamos összevonás eredményes, jogszabálykövető gyakorlatát megvalósítani. A négy évfolyamon ugyanis nem azonos a tanszaki és tantárgyi rendszer, eltérők a tananyag feldolgozást elősegítő feladatcsoportok. Bárhogy csoportosítjuk is az évfolyamokat, ez utóbbi probléma mindig megjelenik, ami nagyon megnehezíti az összevont évfolyamokkal dolgozó pedagógusok és a csoportokban tanuló diákok munkáját, és gátolja az eredményességet is.

A fentiekén túl, a gyakorlati tapasztalatok azt igazolják, hogy a képző- és iparművészeti ágon nem szerencsés a kötelező és a kötelezően választott tantárgy elkülönítése. A két tárgyat majdnem mindenütt ugyanaz a tanár tanítja. Amennyiben egy délután kerül sor a heti négy művészeti óra megtartására, a tanulók munkáját megzavarja, ha más az első két óra tantárgya és témaköre, mint a második két óráé. A két tantárgyra tagolás akkor sem szerencsés, ha az külön napokon valósul meg, mert ebben az esetben a hét egyik napján elkezdett feladatot nem folytathatják a következő napon, csak egy hét múlva, amikor ismét az a tantárgy kerül sorra. Ezekkel a nehézségekkel küszködve, igyekeztünk egy olyan idő- és programtervet összeállítani, amely lehetővé teszi, hogy az egy tanulói csoportba tartozó, de eltérő évfolyamú és életkori tanulók,

ugyanazon időtartamban azonos tematikus egységgel, témakörrel foglalkozhassanak - természetesen életkoruk és felkészültségük alapján, más-más szinten és módon. Ezért a két tantárgy tananyagtartalmát az egymásra építhetőség szempontjait szem előtt tartva alakítottuk ki.

Az itt bemutatott pedagógiai koncepció a képző- és iparművészeti ág jelenleg érvényben levő központi tantervének alaptartalmait (a művészeti ág tanításának alapelveit, célját, a képző- és iparművészeti ág általános fejlesztési követelményeit, az évfolyamokra lebontott fejlesztési feladatokat, az alap- és záróvizsga követelményrendszerét) nem változtatta meg, csak a túlméretezett és túlkonkretizált tananyagtartalmat, illetve az évfolyamokra lebontott követelményt csökkentette, egyszerűsítette kis mértékben. Az évfolyam-összevonhatóság érdekében a mintaprogram a tananyagtartalmakat nem tantárgyakra bontva taglalja, hanem holisztikus megközelítéssel, logikai kapcsolatok alapján rendezzi.

A tantárgyak közötti integrációra azért nyílt lehetőség, mert a központi tantervben a vizuális alkotó gyakorlatok, a grafika és festészet alapjai és a tanszaki műhelygyakorlat tantárgyak tananyag-tartalmán belül több azonos téma- és feladatcsoport található. Ez elősegítette a főtárgy és a kötelező tárgy azonos tananyag-tartalmainak egyidejű tanítását. Az eltérő tartalmakat pedig a témakörök összevonásával, az egyes évfolyamok feladatcsoportjainak átrendezésével sikerült olyan rendszerbe szervezni, amely az összevont évfolyamokkal dolgozó osztályok számára lehetővé teszi, hogy a csoport tagjai a közös tanórákon azonos problémakörökkel foglalkozzanak, az életkoruknak és képességüknek megfelelő szintű válaszokat adva, és egymástól is tanulva.

Pedagógiai koncepciónk szerint az E1, E2, A1, A2 évfolyamokon a tanulók általános vizuális és képzőművészeti alapoást kapnak. Ezen időszak alatt sajátítják el a vizuális alapozó gyakorlatok, a vizuális alkotó gyakorlatok E1, E2, A1, A2 évfolyamokra tervezett tananyagtartalmát és a grafika és festészet alapjai tantárgy A1, A2, évfolyamra tervezett tananyagát. A tanulók az E1, E2, A1, A2 évfolyamon képzőművészet tanszakosok.

Mintaprogramunkat úgy építettük fel, hogy a négyéves képzőművészeti oktatásban való részvétel után, az A3 évfolyamon választhat új szakirányú tanszakot a tanuló. Tehát felső tagozatos korában az A3, A4, A5, A6 évfolyamokon már az általa választott tanszakon tanul tovább.

A grafika és festészet, a környezet- és kézműves kultúra, a fém- és zománcműves, a textil- és bőrműves tanszakok tananyagtartalmának kialakításánál a grafika és festészet műhelygyakorlat tantárgy 3. évfolyamának, a vizuális alkotó gyakorlatok tantárgy 3-6, és a tanszakválasztás függvényében a grafika és festészet, a környezet- és kézműves kultúra, a fém- és zománcműves, a textil- és bőrműves műhelygyakorlat tantárgy 4-6 évfolyamára készített tantervét vettük figyelembe.

Az alapfokú művészeti iskola hatodik évfolyamának elvégzése után (általában, amikor a tanuló az alapfokú művészeti iskolában hatodik évfolyamos tanuló, az általános iskolában nyolcadik osztályos) eldöntheti, hogy kíván-e alapfokú művészeti vizsgát tenni. Ezen koncepció alapján eddig a képzőművészet, a grafika és festészet, a környezet- és kézműves kultúra, a fém- és zománcműves, a textil- és bőrműves tanszakok mintaprogramjait készítettük el és próbáltuk ki fejlesztő pedagógusokkal a tanítási gyakorlatban.

A táblázatos programtervben a fejlesztési részcélokban jelennek meg 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelettel módosított 27/1998-as MKM rendelettel kiadott "Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja" című dokumentum, képző- és iparművészeti ága fenti tantárgyára és évfolyamára meghatározott fejlesztési céljai.

A tantervi anyagban jelennek meg az adott tantárgyak adott évfolyamára meghatározott tananyag, az ismeretekben és tevékenységekben a feladatcsoportokban megjelenő tartalmak. Programtervünkben azért mutatunk be inspirációs forrást, szemléltető anyagot (műalkotásokat, illetve tanulói munkákat), hogy ezzel az értelmezéshez, tervezéshez, megvalósításhoz könnyebb kapcsolódási lehetőséget adjunk, s hogy az illusztrációval újabb és újabb megoldásokra, útkeresésre inspiráljunk.

A bemutatott tanítási-tanulási mintaprogram arra biztat, hogy merjünk a ránk bízott tanulók érdeklődésének és személyes indíttatásának figyelembevételével újabb hatékony tanítási gyakorlatot kialakítani. Szerezzünk tapasztalatot abban, hogy a tanítási gyakorlatunkat, tanulási programunkat képesek legyünk az adott csoport igényei szerint átszervezni, alakítani.

A főtárgy és a kötelező tárgy tanítására a heti minimális óraszámokat figyelembe véve (2-2 óra), a 35 hetes tanévben 70-70, azaz 140 óra áll rendelkezésre. A felsőbb évfolyamos tanulók számára készített mintaprogram utolsó témakörei a tanultak szabad, egyéni alkalmazására épülnek. Az év végi bemutató kiállításra vagy az alapfokú vizsgára készülve a tanulók eldönthetik, hogy az adott évfolyamra meghatározott tananyagtartalom, illetve az alapfokú vizsga elvárásrendszere alapján milyen témakörben, anyaggal,

technikai eszköztárral valósítják meg egyéni terveiket. A mintaprogram utolsó, vizsgamunka címen szereplő témakörei tehát a választási lehetőségek megoldására mutatnak példát.

Az alábbiakban azon tantárgyak célrendszerét, fejlesztési feladatait, a tantárgyak adott évfolyamokra vonatkozó tananyagát, követelményét tettük közre, amelyekre építve készült a mintaprogram.

Az alapfokú képzés során a tanulók megismerik:

- a vonal forma- és térképző szerepét,
- a szín szerepét, hatását a tárgyakon és a térben,
- a felület és textúra szerepét, létrehozásának lehetőségeit,
- a gyűjtés, gyűjtemény kialakításának célját, módjait,
- a díszítés sajátosságait, a témához kapcsolódó motívumokat,
- a kiemelés módjait,
- az alapvető ábrázolási technikákat,
- az illusztratív ábrázolás sajátosságait,
- az egyszerű kézműves technikai fogásokat, plasztikus megoldásokat,
- a tárgyak funkciója és formája-díszítése közti kapcsolatot.

Képesek lesznek:

- vonal-, szín- és formavariációk létrehozására,
- a lelki minőségek kifejezésére,
- felület és textúra kontrasztok létrehozására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, gyűjtemény létrehozására,
- vázlatok készítésére,
- egyszerű nyomatok készítésére,
- képpalkotásra,

- vizuális eszköztárunk folyamatos bővítésére és sokszínű alkalmazására,
- ügyelni a képek kidolgozottságára, technikai következetességére,
- az eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

Programtervünk pedagógiai célja az, hogy az ajánlott megoldással megkönnyítsük az összevont évfolyamokkal dolgozó pedagógusok, művészek munkáját, hogy az adott időintervallumban az ésszerűen szervezhető, áttekinthető tananyaggal hatékonyabb tudásgyarapodást (ismeret, készség, képesség, attitűd) érjünk el.

Tartalmi területek, tartalmi egységek (tananyag)

és azok munkaformái:

Napjainkra a vizuális kultúra, a képzőművészet, az alkalmazott és médiaművészet tartalma, a művek létrehozásának, befogadásának módja rendkívül összetetté vált. A mindent átszövő vizuális ingerek rendszerezése, értelmezni tudása, az élet értékes elemeinek felismerése, eredményes alkalmazása akkor valósulhat meg, ha a tanulók számára e célokra szerveződő aktív tevékenységet, élményt, kifejezési, reflektálási és döntési szituációt teremtünk.

Vizuális nevelési gyakorlatunkban általános célként a természeti és tárgyi környezet, önmaguk és a társas kapcsolati kultúra megismerését-megélését, a tudatos személyiségfejlesztést tartjuk fontosnak.

Arra törekszünk, hogy tudásukat érzéki tapasztalás, tapasztalat-szerzés által gyarapítsuk, hogy komplex szemlélet kialakításával segítsük elő a kreatív problémamegoldás, az önépítés képességét.

A tananyag három nagy tartalmi egységre tagolódik:

- a környezet és önmaguk megismerésére,
- a vizuális befogadó, kifejező, közlő és a tárgyalkotói tevékenységek műveléséhez szükséges készségek elsajátítására,
- az önálló tervező és alkotó tevékenység lehetőségének kínálatára.

A program olyan kompetenciákat – képességeket, ismereteket és attitűdöket - kíván fejleszteni, amely alkalmasabbá teheti a tanulókat a megváltozott, s a folyamatosan alakuló kihívások leküzdésére.

A mintaprogram rugalmas, kreatív keretet kíván biztosítani annak érdekében, hogy a művészeti képességfejlesztés a leghatékonyabban és differenciáltan valósulhasson meg.

A vizuális képességfejlesztés folyamatában

hangsúlyos szerepet kap:

- a megfigyelőképesség, a látvány- és ábraértelmező képesség,
- a vizuális tapasztalat, logika, az elvont gondolkodás,
- a forma és ábraalkotó, megjelenítő, kifejező, kép-, tárgy-, és konstruáló képesség,
- az anyagalakító, eszközhasználó és rekonstrukciós képesség
- önismeret és önállóság fejlesztése.

Mivel a vizuális nevelésen belül számtalan módszer alkalmazható (pl. szemléltetés, megfigyeltetés, megbeszélés, értelmezés, vita, demonstráció, egyéni és csoportmunka, szimuláció, szerepjáték, kutató munka, kooperatív oktatási forma és projektszervezés), a ránk bízott csoport összetételét figyelembe véve, lehetőségünk van azokat érdeklődésük, motivációjuk, pillanatnyi lelkiállapotuk szerint alakítani. Fontos, hogy észrevegyük azokat az egyéni képességelemeket is, amelyekre építve sikerélményhez tudjuk juttatni a tanulókat, amelyek által biztosítani tudjuk az egyén és általa a csoport fejlődését is.

A mintaprogram lehetőséget ad azoknak az egyedi terveknek és variációinak létrehozására, melyek az adott nevelési-oktatási környezetben a leghatékonyabbak lehetnek.

A program olyan árnyalt, változatos fejlesztési célok megvalósítását igyekszik támogatni, melyek maximálisan építenek a helyi sajátosságokra, és alkalmazkodni tudnak a pedagógiai igényekhez.

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁGA KÖVETELMÉNYEI ÉS TANTERVI PROGRAMJA

A hatályba levő központi tanterv alapján:

„Az alapfokú művészetoktatás célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a belső látás és a képzelet finomításához, tudatosításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység, nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság alakítására, a látás kiművelésére és tudatosítására.

A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő tanulók szellemi és gyakorlati képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését. A képzés nagymértékben elősegíti a tanulók személyiségfejlődését és biztosítja a tehetséggondozás lehetőségét. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat; a tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző- és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, s alakítja készségeiket.

Az alapfokú művészetoktatás képző- és iparművészeti ágán folyó oktató-nevelő munka sajátosságai:

- **tevékenységközpontúság:** a tanulók a vizuális tananyagtartalmakat, feladatokat gyakorlati, tapasztalati módon, különböző tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan dolgozzák fel, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját,
- **feladattudatosság:** egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését,
- **alkotói magatartás:** amelyben fontos szerepet kap a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és problémamegoldás képessége,
- **komplexitás:** amely átjárhatóságot biztosít a képző- és iparművészeti, a népművészeti és média-művészeti területek között, illetve az egyéb művészeti ágak és tudástartalmak között,
- **folyamatszerűség** az egyes feladatok végig vitelében és a szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projektekben,
- **kreatív cselekvőképesség,** melynek fontos részterülete a kísérletező kedv, bátorság, lényeglátás, szituativitás, döntésképeség, nézőpontváltás, sorrendmódosítás,

- **interaktivitás és együttműködési készség:** mely feltételezi a személyközi kapcsolatok aktivitását, a kooperációt és innovációt,
- **tanulók önkifejezési készségének kialakítása** és mélyítése a személyre szabott feladatok, egyéni korrektúra megvalósulása révén,
- **szociális érzékenység és empátia,** az én– tudatosság, önszabályozás és önállóság fejlesztése.

A képzőművészet tanszak tanárgyai

Kötelező tantárgy: Vizuális alkotó gyakorlat

Főtárgy: Grafika- és festészet alapjai/Textil- és bőrműves műhelygyakorlat

GRAFIKA ÉS FESTÉSZET ALAPJAI TANTÁRGY

A grafika és festészet műhelygyakorlat célja olyan általános és speciális ismeretek átadása, melyek képessé teszik a tanulót önálló, színvonalas grafikai és festészeti alkotások létrehozására. Célja továbbá, hogy a tanulókat önmaguk megismeréséhez és a valóság törvényszerűségeinek egyre pontosabb és mélyebb megértéséhez juttassa a kritikus megfigyelés és gyakorlati tevékenységek segítségével. A műhelygyakorlat feladata a tanulói képzelet, a belső képek és a valóság törvényszerűségeiből fakadó vizuális látványelemek összekapcsolásának elősegítése. Feladata továbbá kreatív alkotói tevékenységen keresztül az emberi, társadalmi és művészeti problémákra való érzékenység és véleménynyilvánítási igény kialakítása.

A grafika és festészet alapjai tantárgy harmadik évfolyamának fejlesztési feladatai

- A grafikai és festészeti munkához szükséges eszköz és anyaghasználati készség fejlesztése.
- A vonallal, színnel, felülettel, díszítménnyel, kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok gazdagítása.
- A képalkotáshoz szükséges érzéki tapasztalások és technikai ismeretek átadása.
- Örömteli munkával a személyes megnyilvánulásnak teret adó alkotótevékenység motiválása.
- Kreatív gondolkodásra, alkotásra nevelés.
- Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása.

A grafika és festészet alapjai tantárgy harmadik évfolyamának tananyaga

- Grafikai és festészeti ismeretek
- A vonal és a mozgás-változás
- A színek egymáshoz való viszonya
- A színek érzelmi minősége
- Színharmóniák, szíkontrasztok
- A forma, folt, felület és textúra kifejező használata
- A gyűjtés, gyűjtemény felhasználásának lehetőségei
- A funkció és díszítés
- Egyedi motívumok, motívumrendszer
- Dombornyomat
- Kompozíciós variációk, illusztratív sorozatok,
- Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

A grafika és festészet alapjai tantárgy harmadik évfolyamának követelményei

A tanuló ismerje:

- a mozgás-változás vonallal történő kifejezésének lehetőségeit,
- a színek egymáshoz való viszonyát,
- a színek érzelmi minőségét,
- a színharmóniákat, szíkontrasztokat,
- a gyűjtés, gyűjtemény felhasználásának lehetőségeit,
- a funkció és díszítés kapcsolatát,
- a nyomtatás készítésének technikáját.

Legyen képes:

- a vonal, forma, folt, felület, szín és textúra kifejező használatára,
- egyedi motívumok, motívumrendszer alkalmazására,
- dombornyomat készítésére,
- a kompozíciós variációk, illusztratív sorozatok készítésére,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

VIZUÁLIS ALKOTÓ GYAKORLAT TANTÁRGY

A vizuális alkotó gyakorlatok tantárgy célja a tanuló egyéni, kreatív személyiségjegyeinek előhívása, az ismeretek, élmények feldolgozásának segítése, a pozitív lelki tulajdonságok megerősítése a képi emlékezet és képzelet gazdagításával, a vizuális gondolkodás és kifejezőképesség fejlesztésével, valamint az esztétikai érzékenység és befogadó készség kialakításával.

A vizuális alkotó gyakorlatok tantárgy feladata

- A vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.
- A tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, erős belső motivációra épülő, változatos alkotó folyamatok biztosítása, melyek lehetővé teszik a csoportos és egyéni kreatív tevékenységformák megismerését, feltárják az értékmegőrzés, értékteremtés lehetőségeit, kialakítják a formák, színek használatában való jártasságot.
- Az egyes témák, témacsoportok változatos feldolgozása, a különféle képzőművészeti technikák gyakorlásához szükséges eszközök és anyagok használatának megismertetése, a népművészeti és művészettörténeti ismeretek aktív beépítése az alkotó tevékenységbe.
- A baleset-, munka- környezet- és tűzvédelmi szabályok betartatása.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy harmadik évfolyamának fejlesztési feladatai

- Az ismeretek, élmények befogadásának, feldolgozásának segítése, a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, változatos alkotó folyamatokba való bevonásával.
- A csoportos és egyéni alkotótevékenységek formáinak megismertetésével a tanuló kreatív személyiségjegyeinek, pozitív lelki tulajdonságainak előhívása, megerősítése.
- A képi emlékezet és képzelet gazdagítása, az esztétikai érzékenység, nyitottság kialakítása.
- A népművészeti és művészettörténeti ismeretek alkotó tevékenységhez kapcsolódó aktív beépítése.
- A vizuális kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek fejlesztése.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy harmadik évfolyamának tananyaga

- Vizuális alkotó gyakorlat - ismeretek
- Ábrázolási és tárgyalkotási ismeretek
- A síkbeli és plasztikus munkákhoz szükséges anyagok és eszközök
- Különböző képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti ismeretek és kézműves technikák
- Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy harmadik évfolyamának végére előírt követelményei

A tanuló ismerje:

- a témához kapcsolódó formákat, színeket, motívumokat,
- az alapvető ábrázolási technikákat,
- a kézművesség tárgyait és technikáit,
- az egyszerű kézműves technikai fogásokat, plasztikus megoldásokat,
- a vizuális művészetek formáit, sajátosságait, anyagait és eszközeit.

Legyen képes:

- motívumgyűjtésre, feldolgozásra,
- a látvány és jelenségek értelmezésére,
- vázlatok készítésére, átírásra,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és sokszínű alkalmazására,
- figyelni a képek kidolgozottságára, technikai következetességére.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy negyedik évfolyamának fejlesztési feladatai

- A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, fejlesztése.
- A kézműves tárgyalkotás, a képző- és iparművészeti, médiaművészeti tevékenységek megalapozása.
- A látvány utáni ábrázolás alapvető törvényszerűségeinek felismertetése, a vizuális nyelvrendszer alapjainak elsajátíttatása.
- A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges képességek továbbfejlesztése, a képi műveltség bővítése.
- A tanuló kitartó, feladattudatos munkavégzésének segítése.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy negyedik évfolyamának tananyaga

- Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek.
- A látvány megfigyelése, értelmezése, rögzítése.
- Síkbeli és plasztikus munkákhoz szükséges anyagok és eszközök.
- Különböző képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti ismeretek és technikák.
- Az egyes műfajokra jellemző előadásmódok.
- Az egyes népművészeti tárgyakra jellemző stílusjegyek, technikák.
- A formák, színek tudatos használata és a térábrázolás kérdései.
- A tárgyalkotás, a tárgykészítéshez kapcsolódó anyagok, egyes eljárások, technikák.
- Hagyományos és új médiumok.
- Tanulmányok, szabadkézi vázlatok, makettek.
- Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai.
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy negyedik évfolyamának végére előírt követelményei

A tanuló ismerje:

- a választott kor művészetét, kézműves kultúráját, tárgyait,
- a vizuális kifejezés formáit, eszközeit, elemeit és nyelvezetét,
- a tervezéstől a tárgyalkotásig tartó kreatív folyamat részeit,
- a legfontosabb baleset és munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek értelmezésére, rögzítésére,
- egy gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus variációinak létrehozására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás alapszabályai szerint tárgycsoportok, figurák ábrázolására,
- szintani alapismereteinek felhasználásával önálló képek készítésére,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- változatos – forma – faktúra és felületminőségek létrehozására,
- különböző anyagokkal és eszközökkel, változatos konstrukciók–tárgyak létrehozására,
- egyéni eszközhasználatra,

- a műalkotások értő befogadására,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és alkalmazására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy ötödik évfolyamának fejlesztési feladatai

- Az emberi és a természeti környezet esztétikumának felismertetése, a művészetek, alkotási tevékenységek iránti érdeklődés megerősítése.
- A látás és a látványértelmező képesség pontosítása, fejlesztése.
- A kézműves tárgyalkotás, a képző- és iparművészeti, médiaművészeti tevékenységek körének bővítése.
- A látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismertetése, a vizuális nyelvrendszer alkalmazásának fejlesztése a különböző feladatok során.
- A manuális tudás és az alkotóképesség továbbfejlesztése, a stílusérzék megalapozása.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy ötödik évfolyamának tananyaga

- Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek.
- A látvány megfigyelése, perspektivikus ábrázolása.
- Rajzeszközök, plasztikus és modellező anyagok és eszközök.
- Különböző képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti ismeretek, technikák.
- Az egyes műfajokra jellemző előadásmódok.
- Formai, szintani alapismeretek.
- A tárgyalkotás, a tárgykészítéshez kapcsolódó anyagok, egyes eljárások, technikák.
- Hagyományos és új médiumok.
- Az előképek megismerése, feldolgozása – tanulmányrajzok, vázlatok, makettek, modellek.
- Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai.
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy ötödik évfolyamának végére előírt követelményei

A tanuló ismerje:

- az elődök művészetét, kézműves kultúráját, tárgyait,
- a vizuális kifejezés formáit, eszközeit, elemeit és nyelvezetét,
- a tervezéstől a tárgyalkotásig tartó kreatív folyamat részeit,
- a legfontosabb baleset és munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek értelmezésére, rögzítésére,
- egy gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus variációinak létrehozására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás alapszabályai szerint tárgycsoportok, figurák ábrázolására,
- szintani alapismereteinek felhasználásával önálló képek készítésére,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- változatos forma-, faktúra- és felületminőségek létrehozására,
- különböző anyagokkal és eszközökkel, változatos konstrukciók, tárgyak létrehozására,
- egyéni eszközhasználatra,
- a műalkotások értő befogadására,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és alkalmazására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy hatodik évfolyamának fejlesztési feladatai

- A látvány és a tanult ábrázolás összhangba hozása a személyes mondanivalóval.
- A természet- és emberábrázolás különböző formáinak megismerttetése.
- A stílus- és arányérzék továbbfejlesztése.
- Az önálló kézműves tárgyalkotás technikájának megválasztására, a képző- és iparművészeti, médiaművészeti tevékenységek eszköztárának biztonságos használatára való képesség fejlesztése.
- A látvány utáni ábrázolás árnyaltabbá tétele, a kompozíció, a szín és az előadásmód finomítása.
- A képi műveltség bővítése.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy hatodik évfolyamának tananyaga

- Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek.
- Rajzeszközök, vizes bázisú festékek és plasztikus anyagok.
- A képző- és iparművészeti, népművészeti, médiaművészeti ismeretek, technikák.
- A stíluskorszakra jellemző előadásmódok.
- Témavariációk és különböző méretű alkotások készítésének sajátosságai.
- Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok.

A vizuális alkotó gyakorlat tantárgy hatodik évfolyamának végére előírt követelményei

A tanuló ismerje:

- az elődök művészetét, kézműves kultúráját, tárgyait,
- a vizuális kifejezés formáit, eszközeit, elemeit és nyelvezetét,
- a tervezéstől a tárgyalakításig tartó kreatív folyamat részeit,
- a legfontosabb baleset és munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek értelmezésére, rögzítésére,
- egy gondolat, téma kibontására, sík és plasztikus variációinak létrehozására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás alapszabályai szerint tárgycsoportok, figurák ábrázolására,
- szintani alapismereteinek felhasználásával önálló képek készítésére,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- változatos forma-, faktúra- és felületminőségek létrehozására,
- különböző anyagokkal és eszközökkel, változatos konstrukciók, tárgyak létrehozására,
- egyéni eszközhasználatra,
- a műalkotások értő befogadására,
- vizuális eszköztárának, folyamatos bővítésére és alkalmazására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a vizuális művészetek eszköztárát,
- a tárgyszervezés és tárgykészítés fázisait,
- a rajzolás, festés, termévművészet műfaji sajátosságait, anyagait és eszközeit,
- a különböző ábrázolási és tárgyaló technikákat,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi tudnivalókat.

A tanuló legyen képes:

- az alkotói munka végigvitelére,
- a látvány és jelenségek megragadására, visszaadására,
- motívumgyűjtésre, feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- a perspektivikus ábrázolás szabályainak alkalmazására,
- szintani ismereteinek felhasználására,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- sokféle eszköz- és anyaghasználatra a kifejezés érdekében,
- konzekvens munkák elkészítésére,
- a műalkotások értő befogadására,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi szabályok betartására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama:

Vizuális alkotó gyakorlat: vizsgamunka bemutatása 15 perc, helyszíni feladat megoldása 105 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó, konstruáló, tárgykészítő képessége. A feladatmegoldás tükrözze a tanulónak a vizuális alkotó gyakorlatok során megszerzett tudását a művészeti ág anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, megszerzett ismeretét. A megvalósított vizsgamunka mutassa be a tanuló technikai jártasságát, tudását.

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga két részből tevődik össze:

A) Dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képsorozat vagy tárgy, tárgycsoport.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy, tárgyegyüttes,
- festészeti, grafikai alkotás–sorozat,
- szobor, térkonstrukció és variációi.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kész kép vagy tárgy.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott anyaggal és technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy; festészeti, grafikai alkotás; szobor, térkonstrukció.

A vizsga értékelése

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga értékelésének általános szempontjai:

- esztétikai érzékenység, művészeti ismeretek jelenléte,
- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség,
- a kísérletező kedv és kreativitás megjelenése,
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság,
- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség,
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, szín, technika és kifejezésmód használata,
- az elkészült munka egyedisége, összhangja.

TEXTIL ÉS BŐRMŰVES TANSZAK

A textil- és bőrműves műhelygyakorlat célja megismertetni a textil- és bőrművesség azon elméleti és gyakorlati tudnivalóit, melyek képessé teszik a tanulókat az önálló tárgyakotásra, környezetalakításra a tervezéstől a kivitelezésig. Célja továbbá a manuális képesség fejlesztése, az értékteremtésre, –megőrzésre nevelés, az esztétikai és a konstruktív érzékenység, a textil- és bőrműves műhelymunka iránti nyitottság kialakítása. A műhelygyakorlat feladata irányított tárgyelemzéseken, tervezési és alkotói folyamatokon keresztül a harmonikus környezet-, a tárgykultúra iránti igény kialakítása. Az esztétikai érzék és ítéloképesség mélyítése, árnyaltabbá tétele. Feladata továbbá a vizuális alkotó gyakorlattal párhuzamosan olyan alapozó és speciális ismeretek, készségek biztosítása, melyek lehetővé teszik a fenti célok megvalósulását. Feladata megismertetni a tanulót a textil- és bőrművesség történetével, sajátos kifejező eszközeivel, esztétikai törvényszerűségeivel. A textil és a bőr felhasználási területeivel, a tárgyformálás hagyományos és új anyagaival, az anyagok tulajdonságaival, az alkalmazott eszközök típusaival. Feladata továbbá a művészeti területekhez kapcsolódó élményszerű ismeret- és tapasztalatszerzés biztosítása, az önművelés és önkifejezés képességének fejlesztése.

A textil-és bőrműves műhelygyakorlat tantárgy negyedik évfolyamának fejlesztési feladatai

- A textil- és bőrműves tárgykultúra műfaji sajátosságainak, valamint a textil és a bőr felhasználhatóságának megismertetése.
- A textil- és bőrműves tárgyakotáshoz szükséges eszközismeret, tárgytervezési és kivitelezési ismeretek fejlesztése.
- Az életkornak megfelelő elméleti és gyakorlati ismeretek megalapozása.
- Az igényes alkotómunkához szükséges tervező, eszközhasználó, anyagformáló, tárgyakotó készségek, képességek kialakítása.
- A tárgyakotás során alkalmazható egyszerű technikák elsajátításával a manuális és konstruáló képességek fejlesztése.
- A textil- és bőrműves műhely, valamint a műhelymunka rendjének megismertetése.

A textil-és bőrműves műhelygyakorlat tantárgy negyedik évfolyamának tananyaga

- Textil- és bőrműves ismeretek
- A textil és a bőr a tárgyi környezetben, a tárgyak funkciója
- A textil és bőrműves műhely berendezése, eszközei
- A textil és a bőr anyag típusai, felhasználásuk fő területei
- A textil- és bőrművességhez kapcsolódó, eszközök, szerszámok
- A felhasznált anyagok tulajdonságai, rendszerezés alapanyaga, előállítás, felhasználás szerint
- Felületképzés. A díszítés és mintaképzés
- Rezerválási technikák (batik)

- A fonás és csomózás
- A varrás felhasználási területei
- Az alkalmazott eszközök ismerete, helyes használata
- A tartalom és a forma kapcsolata
- tárgykészítés folyamatának alapvető lépései
- Eszközhasználati és munkavédelmi előírások

A textil-és bőrműves műhelygyakorlat tantárgy negyedik évfolyamának végére előírt követelményei

A tanuló ismerje:

- a textil- és bőrművesség alapvető műfaji sajátosságait,
- a megismert alapanyagok felhasználási lehetőségeit, alapvető tulajdonságait,
- a tárgyalakítás munkafázisait,
- az anyag- és formaalakítás egyszerű módjai,
- a mintaképzés, felületalakítás egyszerűbb lehetőségeit,
- egyszerűbb textil- és bőrtárgy készítésének műveletei,
- a műhely berendezését, munkarendjét,
- legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- megszerzett ismeretek alkalmazására,
- a megismert eszközök megfelelő használatára,
- életkorának megfelelő szinten anyag, eszköz és technikai módszerek megválasztására,
- a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.

A textil-és bőrműves műhelygyakorlat tantárgy ötödik évfolyamának fejlesztési feladatai

- Általános és szakirányú műveltség megalapozása, valamint olyan elméleti és gyakorlati tudnivalók megismertetése, melyek képessé teszik korosztályának megfelelő igényes, kreatív, alkotómunkára.
- A textil- és bőrmegmunkálási, –alakítási műveletek elvégzéséhez szükséges képességek fejlesztése.
- A textil- és bőrművesség hagyományos anyagainak, az anyagok tulajdonságainak, alkalmazott eszközeinek bemutatása.
- A textil- és bőrműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása.
- Alapvető munka- és balesetvédelmi előírások megismertetése.

A textil-és bőrműves műhelygyakorlat tantárgy ötödik évfolyamának tananyaga

- Textil- és bőrműves ismeretek
- A textil- és bőrművesség tárgykultúrája, műfaji sajátosságai
- A tárgyakkal közvetített jelentéstartalom
- A gyapjú és a bőr tulajdonságai, alakíthatósága, felhasználásuk újabb lehetőségei
- A rátétes díszítmények
- Gyűjtőmunka, motívumképzés, egyszerűsítés, átírás. Kompozíciós lehetőségek
- A tervezés szempontjai
- A szövés
- A viaszbatik
- A nemezsművészet
- Az adott témakörök megjelenése a népművészetben, az iparművészetben és a közvetlen környezetben
- A tapasztalatok felhasználása az alkotómunkában
- Eszköz- és munkavédelmi ismeretek

A textil-és bőrműves műhelygyakorlat tantárgy ötödik évfolyamának végére előírt követelményei

A tanuló ismerje:

- tárgyalkotás szerepét, a tárgyak funkcióját,
- a tárgyalkotás munkafázisait a tervezéstől a kivitelezésig,
- a textil, a bőr újabb felhasználási területeit,
- az anyag- és formaalakítás módjait, az összeállítás egyes lehetőségeit,
- a nemezelés újabb technikáit,
- a szövés alaptechnikáit,
- a forma, díszítmény összhangját,
- egyes díszítőtechnikák alkalmazási lehetőségeit,
- az iparművészet és népművészet kiemelkedő textil- és bőrműves példáit,
- a tanult tárgyalkotási folyamatok legfontosabb munkavédelmi tudnivalóit.

Legyen képes:

- a megszerzett ismeretek alkalmazására,
- textil- és bőrmegmunkálási, -alakítási műveletekre,
- életkorának megfelelő szinten az anyag, eszköz és technikai módszerek megválasztására,
- a textil- és bőrműves alapismeretek gyakorlati alkalmazására,
- a tárgyokban lévő esztétikum felfedezésére,
- gondolatainak tárgyiasult formában való megvalósítására,
- az önálló tárgyalakotásra,
- a munkavédelmi előírások betartására.

A textil-és bőrműves műhelygyakorlat tantárgy hatodik évfolyamának fejlesztési feladatai

- A textil- és bőrműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása.
- Az általános és szakirányú műveltség megalapozása, fejlesztése.
- Az esztétikai érzékenység, a kitartó munkavégzés kialakítása.
- A textil- és bőrműves tárgykultúra műfaji sajátosságainak megismertetése.
- A textil- és bőrműves tárgyak tervezéséhez, kivitelezéséhez szükséges újabb ismeretek elsajátíttatása.
- Az alkotómunkához szükséges, korosztálynak megfelelő eszközhasználó, tárgyalakotó, díszítő készségek, képességek fejlesztése.
- Az önálló alkotómunka képességének kialakítása.
- Az alkotómunka dokumentálási módszereinek elsajátíttatása.
- Alapvető munkavédelmi ismeretek megalapozása.

A textil-és bőrműves műhelygyakorlat tantárgy hatodik évfolyamának tananyaga

- Textil- és bőrműves ismeretek
- A textil- és bőrművesség tárgyainak esztétikai értéke, minősége
- A tárgy- és díszítményalkotás újabb lehetőségei
- A tárgyalakotás anyagai, újabb eszközei
- A plasztika
- A domborítás
- A festés. A színek szerepe, a színhasználat üzenetértéke
- A gyapjúszővés. A festékes szőttések

- Az önálló tárgyalakotás elvei
- A dokumentálás
- Kreatív anyaghasználat
- Tárgyelemzések, a tapasztalatok felhasználása az alkotómunkában
- Eszközhasználati és munkavédelmi előírások

A textil-és bőrműves műhelygyakorlat tantárgy hatodik évfolyamának végére előírt követelményei

A tanuló ismerje:

- a tárgyalakotás szerepét, a tárgyak funkcióját,
- a textil és a bőr tulajdonságait,
- a tárgykészítés munkafolyamatait, módszereit,
- az anyag- és formaalakítás módjait, díszítési lehetőségeit,
- a plasztika, a dombormű fogalmát, készítésének módjait,
- a szövés technikáit,
- a festés technikáit, a színek szerepét,
- a hagyományos tárgykészítést a textil- és bőrművesség példái alapján,
- a modern tárgykészítés lehetőségeit,
- az anyagtársítás lehetőségeit,
- az önálló alkotómunka törvényszerűségeit,
- a szakszerű anyag- és eszközhasználat követelményeit,
- legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- a megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazására,
- életkorának megfelelő szinten az anyag, eszköz, technikai módszerek megválasztására,
- textil- és bőrmegmunkálási, -alakítási műveletek elvégzésére,
- gondolatainak tárgyasult formában való megvalósítására,
- a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a textil és a bőr fontosabb felhasználási területeit,
- a textiltől és bőrből készíthető tárgyak körét,
- az alkalmazott anyagok alapvető tulajdonságait, a kéziszerszámok használatát,
- a tervezés és a kivitelezés fő folyamatait,
- a pontos vágás és ragasztás alapjait,
- az egyszerű kézi varrott összeerősítéseket textilen, vékony bőrön,
- az egyszerű hímző öltések készítését,
- a rátétes díszítést,
- az egyszerű nyomhagyási technikákat, a festést, batikolást,
- a fonatok készítését,
- a nemezelés, a szövés és az egyszerű textiltechnikák alapjait,
- a domborítást,
- a szíjkészítés alapjait, fűzések egyszerű formáit,
- a legfontosabb baleset- és munkavédelmi tudnivalókat.

A tanuló legyen képes:

- önálló tárgyalásra,
- véleményalkotásra, tárgyelemzésre,
- az eszközök rendeltetésszerű használatára,
- az elsajátított ismereteket, technikákat az alkotás folyamatában alkalmazni,
- a helyes munkamenet betartására,
- együttműködni a munkafolyamat résztvevőivel,
- a munkavédelmi szabályok következetes betartására.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama

Textil- és bőrműves műhelygyakorlat

- tervezés 40 perc
- tárgykészítés 140 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, tárgyalgó, képessége. A terv tükrözze a tanuló funkcionális, gondolati tartalomnak megfelelő formatervező, környezetalakító készségét, a textilművesség és a bőrművesség alapanyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteit.

A megvalósított tárgy mutassa be a tanuló textil- és bőrművességben való technikai jártasságát, tudását.

A textil- és bőrműves műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész tárgy, tárgycsoport a textil- és bőrművesség műfajából.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással megvalósított – tervezési munka alapján, szabadon választott műveletekkel, díszítési és összeállítási technikákkal létrehozott alkotás, amely lehet:

- használati- és ajándéktárgy,
- öltözet-kiegészítő,
- játék,
- lakáskultúra elem,
- tértexil.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan tervezett és elkészített textil- vagy bőrműves tárgy.

A textil- vagy bőrműves vizsgatárgy az intézmény által meghatározott funkcióra alkalmas, a tanuló által készített tervvázlat alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- nemezfigura,
- textilbáb,
- festett, batikolt kendő,
- egyszerű szerkezetű bőrműves tárgy, bőrzacskó,
- ékszer.

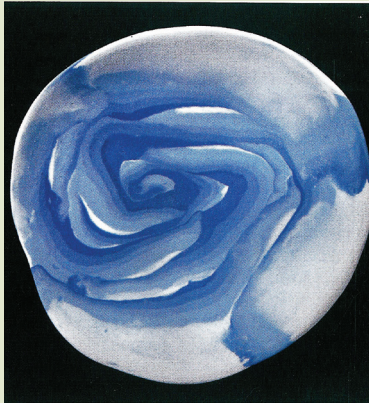
A vizsga értékelése

- tárgytervező képesség,
- formaalakító készség,
- kifejezőkészség,
- anyag- és eszközhasználat,
- textil- és bőrműves alapismeretek,
- műfaji sajátosságok megfelelő alkalmazása,
- a vizsgamunka összhangja.

**A TANTERVI ANYAG
TEMATIKUS EGYSÉGEKRE, TÉMAKÖRÖKRE VALÓ FELBONTÁSA**

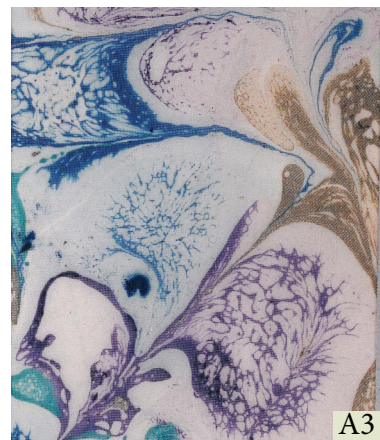
TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a folt

TÉMAKÖR: Foltképzési lehetőségek

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A folttal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása	A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti, tárgyképzési ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a folt Foltképzés és ábrázolási szándék Technikai, műfaji kísérletek Tervezés Felületképzés Tárgyképzés	A3. A folt. Technikai kísérletekkel foltmintázatok kialakítása, pl. festékfoltok felszivtatásával márványozott lapok készítése	
	A4. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek fejlesztése A folttal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok bővítése		A4. Foltok, folthatárok A márványozott lapok kiválasztott részeiből színellentétekre épülő kompozíciók kialakítása	
	A5–A6. A folttal, folthatással kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok, alkalmazási lehetőségek megismerése. Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása		A5–A6. Az egyéni tervek alapján a létrehozott márványozott lapok folthatásának kifejezési szándék szerinti átalakítása A márványozott lapok felhasználása a tárgyképzésben	

F. Orosz Sára: Krizantém (felülnézet)

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

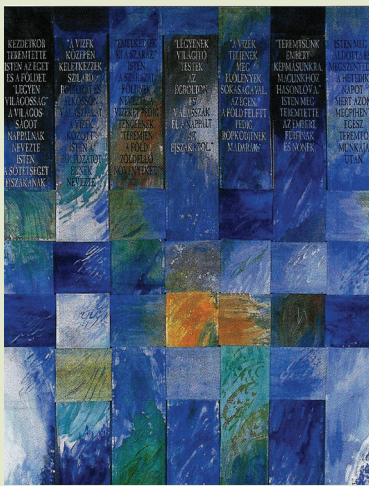
A5

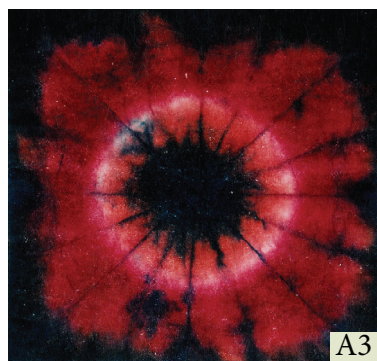
A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai, a színfolt

TÉMAKÖR: A színfoltok képzése

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A festészeti munkákhoz szükséges ismeretek megalapozása, fejlesztése A színnel, a színösszefolyatással kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása A kifejezési eszköztár bővítése	A3-A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a szín Színtani alapismeretek Egyre több színre épülő színhasználat A színek egymáshoz való viszonya	A3–A6. A színek szerepe A színhasználat jelentősége, üzenetértéke. Tiszta színek, kevert színek. Egy szín illetve annak árnyalataira épülő monokróm színhatás Színhangulatok, színharmóniák, szinkontrasztok. Különböző érzelmi állapotot kifejező színvariációk kialakítása pl. textilfestékekbe mártott papírral, pl. papírzsebkendővel A színek ritmusa Különböző érzelmi, hangulati állapotok megjelenítése, illetve színfolt ritmusok kialakítása a más-más színhatást tükröző anyagok kombinációival (pl. összeragasztásával, összefűzésével)	 <p>Makkai Márta: A teremtés napjai (részlet)</p>
	A5-A6. A festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A színnel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása, továbbfejlesztése Kreatív gondolkodásra, alkotásra nevelés	A színek érzelmi minősége Szín és ábrázolási szándék Színkeverés, színösszefolyatás Színharmóniák Szinkontrasztok		

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

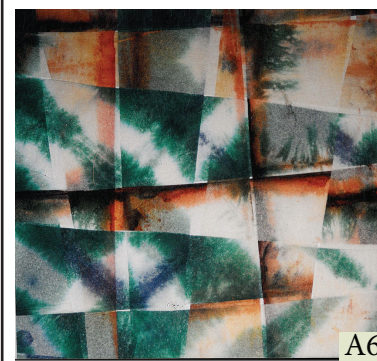
A3

A4

A5

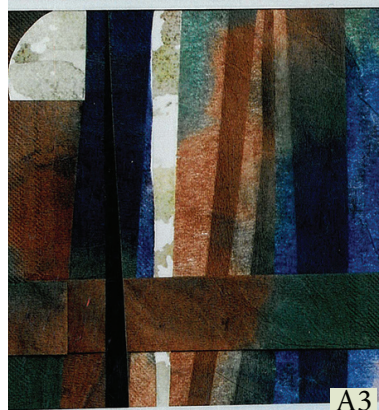
A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai

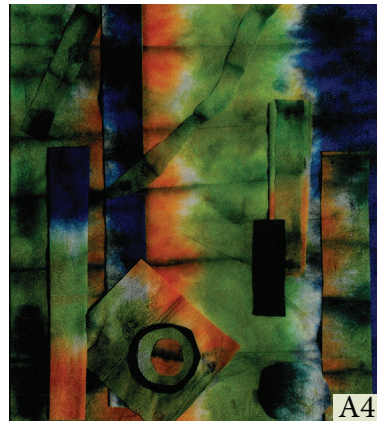
TÉMAKÖR: Szín és felület

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	<p>A3–A6. A kép- és tárgykészítési munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása</p> <p>A színnel, ritmussal és felülettel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása, bővítése</p> <p>A színnel és felülettel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása</p> <p>A kép- és tárgykészítési munkákhoz szükséges ismeretek, a színnel, felülettel kapcsolatos tapasztalatok továbbfejlesztése</p>	<p>A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgykészítési ismeretek</p> <p>A vizuális nyelvrendszer alapjai: szín, ritmus, felület</p> <p>Sötét világos kontraszt</p> <p>Hideg-meleg színek</p> <p>Komplementer színek</p> <p>A szín, ritmus és felület szerepe az ábrázolási és tárgykészítési szándék kifejezésében</p>	<p>A3–A6. Színhatások, színkontrasztok</p> <p>Felületminőségek</p> <p>Sötét és világos színekre, ellentétes hőhatására és komplementer színekre épülő kontrasztok</p> <p>Felületalakítás</p> <p>Egymás hatását erősítő színekkel (pl. sötét-világos, hideg-meleg vagy komplementer színpárok), a színek tudatos megválasztásával, szabályos rendszerű színfoltok ritmusával egyéni szándék szerinti dekoratív felületek kialakítása</p>	 <p>Szakonyi Zsuzsanna: Mozgásban</p>

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai

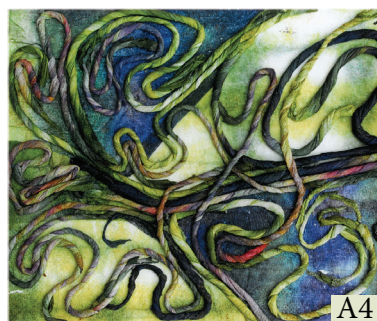
TÉMAKÖR: Felület és textúra

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	<p>A3–A4. A kép és tárgyalkotási munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A felülettel, textúrával kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása</p>	<p>A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgyalkotási, ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai: a felület és textúra Felület, textúra és ábrázolási szándék Felületképzés, felület átalakítás</p>	<p>A3–A4. Felületminőségek pl. sima, érdes, lapos, plasztikus. Felületképzés. A felületminőségek megváltoztatása pl. a sima felületű anyagokból sodrással fonatok, sodratok készítése. Különböző érzelmi hangulatokat kifejező változatos textúrák kialakítása természetes anyagokkal pl. gyapjúval, lennel, textillel, bőrrrel vagy papírral</p>	
	<p>A5–A6. A kép és tárgyalkotási munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A felülettel, textúrával kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása, továbbfejlesztése</p>		<p>A5–A6. Felületalakítás érzelmi hatásra. Felület és textúra alakítási lehetőségek kipróbálása változatos műfaji kísérletekkel. Anyagtársítások. Egymással össze nem illő, egymás hatását erősítő anyagok, talált tárgyak felhasználása, beépítése a kompozícióba</p>	<p>Pápai Lívai: Századvégi zsolozsma II-III. (részlet)</p>

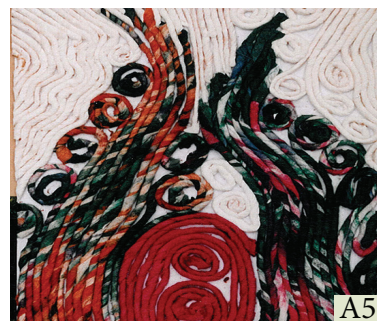
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

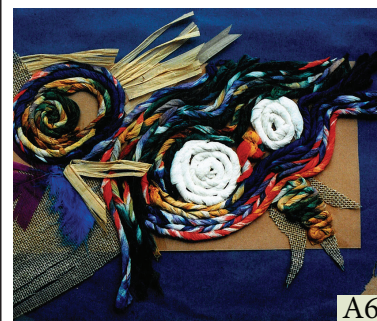
A3

A4

A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai

TÉMAKÖR: A vonal

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3–A4. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A vonallal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása, bővítése Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása	A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgykutatói, ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a vonal Vonalfajták A vonalak egymáshoz való viszonya A vonalak érzelmi minősége Vonalképzési lehetőségek A vonal és a mozgás-változás	A3–A4. Vonalfajták A vonal térbeli mozgása Síkban és térben futó vonalak, vonalszövedékek Vonalszerű anyagokkal (pl. fonállal, puha dróttal) a fonatok, sodratok szerkezetének, a vonalszerű anyag, forma- és helyváltozásának bemutatása, szemléltetése	 <p>Keserü Ilona: Labirint 10.</p>
	A5–A6. A grafikai, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása. A vonallal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok továbbfejlesztése. A síkkal, térrel, mozgással, változással kapcsolatos tapasztalatok gazdagítása	A5–A6. Vonalszerű anyagokkal a kötések, horgolások, csomózások szerkezetének, a vonalszerű anyag, forma- és helyváltozásának színes, látványos szemléltetése		

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

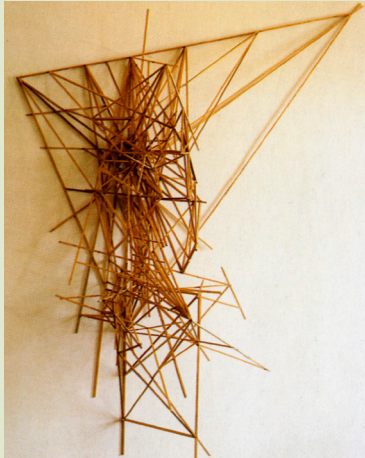
A5

A6

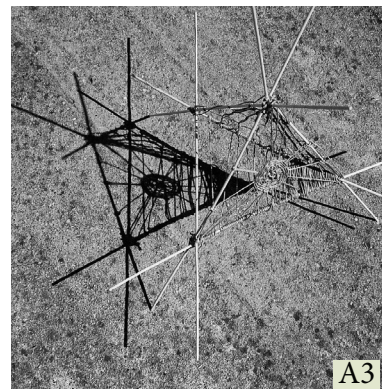
TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai

TÉMAKÖR: A vonalképződmények

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3–A4. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A vonallal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása, bővítése	A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgykutatói, ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a vonal Vonalfajták A vonalak egymáshoz való viszonya A vonalak érzelmi minősége Vonalképzési lehetőségek A vonal és a mozgás-változás	A3–A4. Vonalfajták. Különböző karakterű vonalak. Hangsúlyos és elmosódott kontúrok. Vonalszövegek. Vonalszerű anyagokkal (pl. fonal, szőr, drót, hurkapálca), illetve a vonalszerű anyagok módosított formáival (pl. viasszal, gipsszel bevont változataikkal) vonalrendszerek, vonalhálók, vonalkonstrukciók kialakítása	
	A5–A6. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása. A vonallal kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása, továbbfejlesztése. Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása		A5–A6. A vonalszerű anyagokkal kialakított térbeli vonalrendszerekhez, vonalhálókhoz, vonalképződményekhez, a formákhoz illő sík háttérelemek megtervezése, kivitelezése	

Megyik János: Korpusz

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

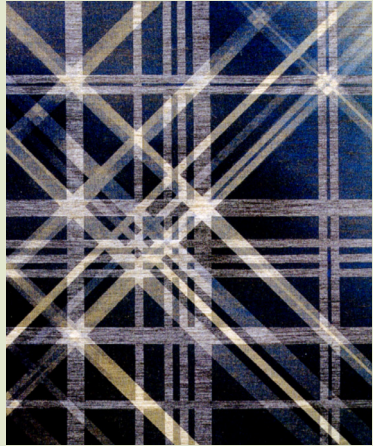
A5

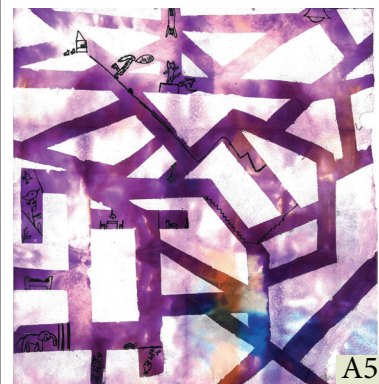
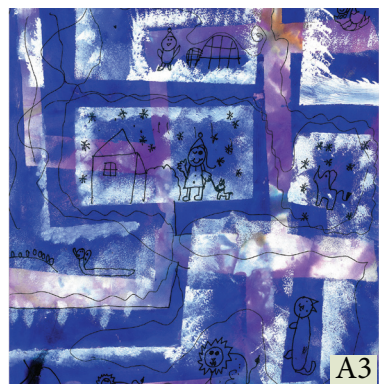
A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai

TÉMAKÖR: A kompozíció

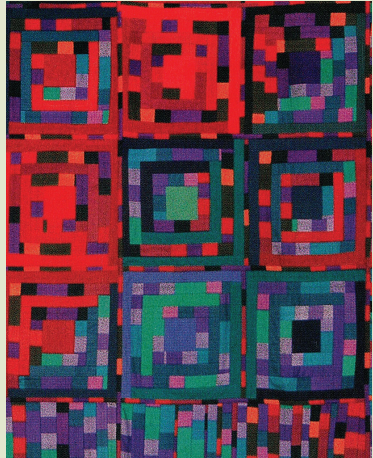
javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	<p>A3–A4. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása</p> <p>A kompozícióval kapcsolatos ismeretek átadása</p> <p>A kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok bővítése</p>	<p>A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgyalgatási, ismeretek</p> <p>A vizuális nyelvrendszer alapjai, a kompozíció</p> <p>Az elemek elrendezése</p> <p>Lényegkiemelés, figyelemvezetés</p> <p>A kompozíció és a kifejezési szándék</p>	<p>A3–A4. A kompozíció</p> <p>Komponálási módok megismerése</p> <p>Az előző órai feladat folytatásaként a színekről, ritmusról tanultak felhasználásával, a megismert képi elemek felhasználásával, elrendezésével, átrendezésével kompozíciós variációk kialakítása</p>	 <p>Orient Enikő: Tengernyi csillag születése (részlet)</p>
	<p>A5–A6. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása</p> <p>A kompozícióval kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása, a kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok továbbfejlesztése</p>		<p>A5–A6. A kompozíció kifejező használata, gyakorlata a képi elemek rendezésével, átrendezésével</p> <p>Kompozícióalakítási lehetőségek, kompozíciós variációk</p> <p>változatos műfaji kísérletek során</p> <p>Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása</p>	

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

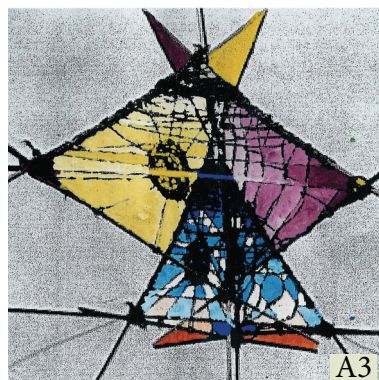

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai

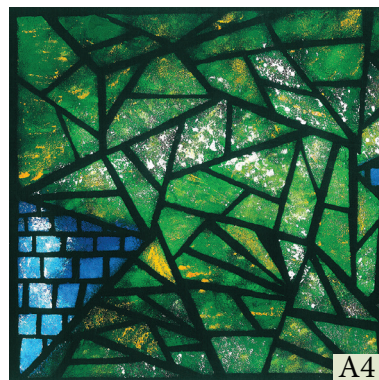
TÉMAKÖR: A kompozíció

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	<p>A3–A4. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A kompozícióval kapcsolatos ismeretek átadása A kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok bővítése</p> <p>A5–A6. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A kompozícióval kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása, a kompozícióval kapcsolatos tapasztalatok továbbfejlesztése</p>	<p>A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgykotási, ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai, a kompozíció Az elemek elrendezése Lényegkiemelés, figyelemvezetés A kompozíció és a kifejezési szándék</p>	<p>A3–A4. A kompozíció Komponálási módok megismerése Az előző órai feladat folytatásaként a színekről, ritmusról tanultak alkalmazásával, a megismert képi elemek felhasználásával, elrendezésével, átrendezésével kompozícióvariációk kialakítása</p> <p>A5–A6. A kompozíció kifejező használata, gyakorlata a képi elemek rendezésével, átrendezésével Kompozícióalakítási lehetőségek, kompozíciós variációk változatos műfaji kísérletek során Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása</p>	 <p>Penkala Éva: Ménkű, faliszőnyeg (részlet)</p>

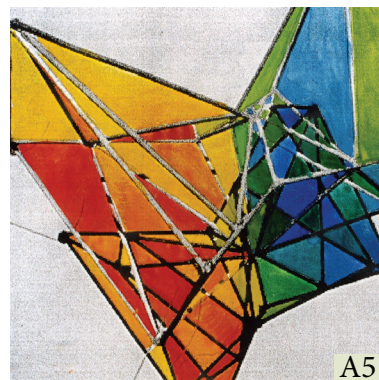
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

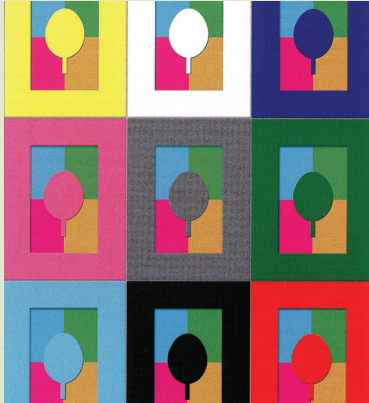
A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai

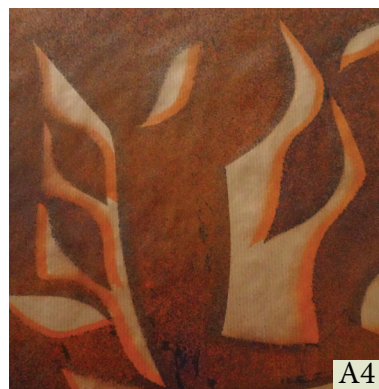
TÉMAKÖR: A forma

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3–A4. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A formával kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása, bővítése	A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgykutatói, ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapja, a forma Formai alapismeretek A forma tudatos és kifejező használata Forma és ábrázolási szándék	A3–A4. A forma. Formateremtés A különböző formák síkká, foltokká, motívumokká alakítása Pozitív-negatív forma A motívumok dinamikus elrendezésével dekoratív kompozíciók, ritmikus sorminták, kompozíciók kialakítása	 <p>Szelényi Károly: Tanulmány arról, hogy egyetlen szín megváltoztatásával a képek karaktere is megváltozik (részlet)</p>
	A5–A6. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A formával kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása, továbbfejlesztése	Formával különböző érzelmi, hangulati állapotok megjelenítése Formaképzés változatos műfaji kísérletek során	A5–A6. Szimmetria és tükörkép Azonos motívumok más-más kompozícióba, színviszonyba helyezése A formák, motívumok viszonyával más-más jelentéstartalom kifejezése Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása	

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

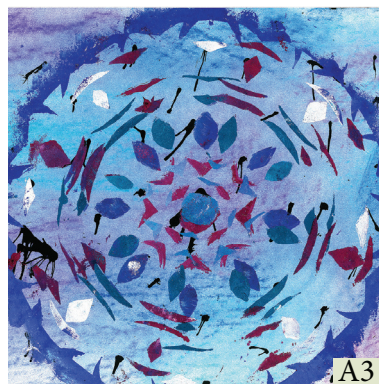
A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai

TÉMAKÖR: A díszítmény, minta, jel, jelkép, szimbólum

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3–A4. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A díszítménnyel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása, bővítése	A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgykotási, ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai: minta, jel Funkció és díszítés Stilizálás, motívumképzés	A3–A4. A minta, jel, jelkép, szimbólum. Az elvonatkoztatás útja, célja. Motívum és ornamentika rendszerek. Minták, ornamentikák gyűjtése, (pl. csodálatos növények, állatok) és azok felhasználása a felületek díszítése során	 <p>Madarász Kathy Margit: Tulipánfa (A lilium átváltozásai párdarabja, részlet)</p>
	A5–A6. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A díszítménnyel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása, továbbfejlesztése Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása	Egyedi motívumok, motívumrendszerek A gyűjtés és gyűjtemény felhasználás lehetőségei Forma és ábrázolási szándék Formával különböző érzelmi, hangulati állapotok megjelenítése Formaképzés változatos műfaji kísérletek során	A5–A6. A minta, jel, jelkép, szimbólum kifejező használata Ornamentikagyűjtés, ornamentika szerkesztés. A motívumok dinamikus elrendezésével dekoratív kompozíciók kialakítása Asszociációra alkalmas motívumokkal, jelekkel új gondolati tartalom közlése	

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

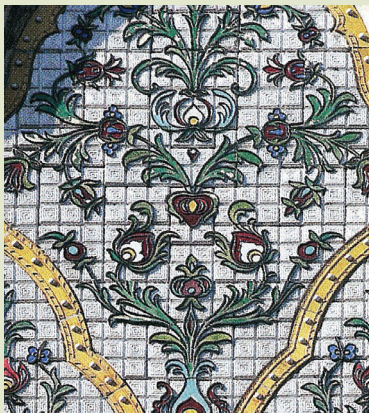
A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai

TÉMAKÖR: Díszítmény, minta, jel, jelkép, szimbólum. Textil mintázás

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3–A4. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A díszítménnyel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok átadása, bővítése	A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgykotási, ismeretek A vizuális nyelvrendszer alapjai: a díszítmény, minta Jel, jelkép, szimbólum Funkció és díszítés, stilizálás és motívumképzés	A3–A4. A motívum vagy ornamentikagyűjtés felhasználási lehetőségei Díszítő technikák. A forma és az ábrázolási szándék összhangja Motívumok tervezése. Papír vagy műanyag sablon alkalmazásával a motívumok sokszorosítása	 <p>Lechner Ödön: Az Iparművészeti Múzeum homlokzatának részlete</p>
	A5–A6. A grafika, festészeti munkákhoz szükséges ismeretek biztosítása A díszítménnyel kapcsolatos ismeretek, tapasztalatok gazdagítása, továbbfejlesztése Az önkifejezés változatos formáinak alkalmazása	Egyedi motívumok, motívumrendszerek Minta és ornamentikaképzés változatos műfaji kísérletek során Sablon, sablonnyomat	A5–A6. A díszítmény, jel, jelkép, szimbólum kifejező használata Szimbolikus mintával, ornamentikával a kifejezési szándék, üzenet dekoratív megjelenítése	

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: Látvány és jelenség

TÉMAKÖR: Növények formaelemzése, formaértelmezése

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3–A4. A vizuális megjelenítéshez szükséges készségek fejlesztése Az ismeretek, élmények befogadásának, feldolgozásának segítése megfigyelési és alkotó folyamatokkal A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, fejlesztése	A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgyalgatási, ismeretek Látvány és jelenség Látványmegfigyelés, formaelemzés, formaértelmezés, formarögzítés, formamegjelenítés Kroki, tanulmányrajz, szabadkézi vázlatok Figurateremtés	A3–A4. Látvány-, jelenség- és formamegfigyelés Növények megfigyelés alapján készült tanulmányrajza A tapasztalatok felhasználása az egyéni kifejezésben	
	A5–A6. A látás és a látványértelmező képesség pontosítása, fejlesztése A vizuális megjelenítéshez szükséges készségek fejlesztése A látás utáni ábrázolás árnyaltabbá tétele		A5–A6. Formaértelmezés, formarögzítés, formamegjelenítés Növények megfigyelés alapján készült tanulmányrajza A tapasztalatok felhasználása az egyéni kifejezésben	

Erdős Júlia: Köd a kertben (részlet)

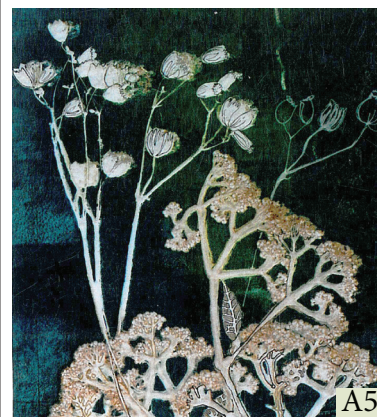
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: Látvány és jelenség

TÉMAKÖR: Állatfigurák formaelemzése, formaértelmezése

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3–A4. A vizuális megjelenítéshez szükséges készségek fejlesztése Az ismeretek, élmények befogadásának, feldolgozásának segítése megfigyelési és alkotó folyamatokkal A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, fejlesztése	A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgykalkotási, ismeretek Látvány és jelenség Látványmegfigyelés, formaelemzés, formaértelmezés, formarögzítés, formamegjelenítés	A3–A4. Látvány-, jelenség- és formamegfigyelés Állatok formaelemzése Állatokról megfigyelés alapján készült tanulmányrajzok és átiratok készítése	
	A5–A6. A látás és a látványértelmező képesség pontosítása, fejlesztése A vizuális megjelenítéshez szükséges készségek fejlesztése A látás utáni ábrázolás árnyaltabbá tétele	Kroki, tanulmányrajz, szabadkézi vázlatok Figurateremtés	A5–A6. Formaértelmezés, formarögzítés, formamegjelenítés Állatok megfigyelés alapján készült tanulmányrajza A valós lényekről szerzett tapasztalatok alapján dekoratív jellegű átiratok, képzeletbeli lények alkotása	

Roskó Gábor: Várunk, Messiás

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

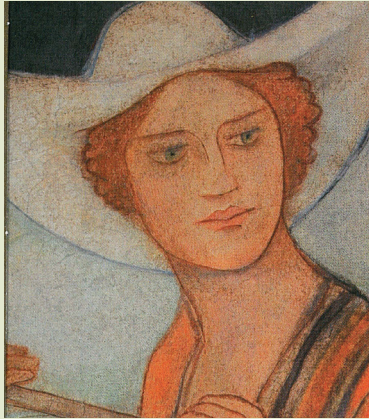
A5

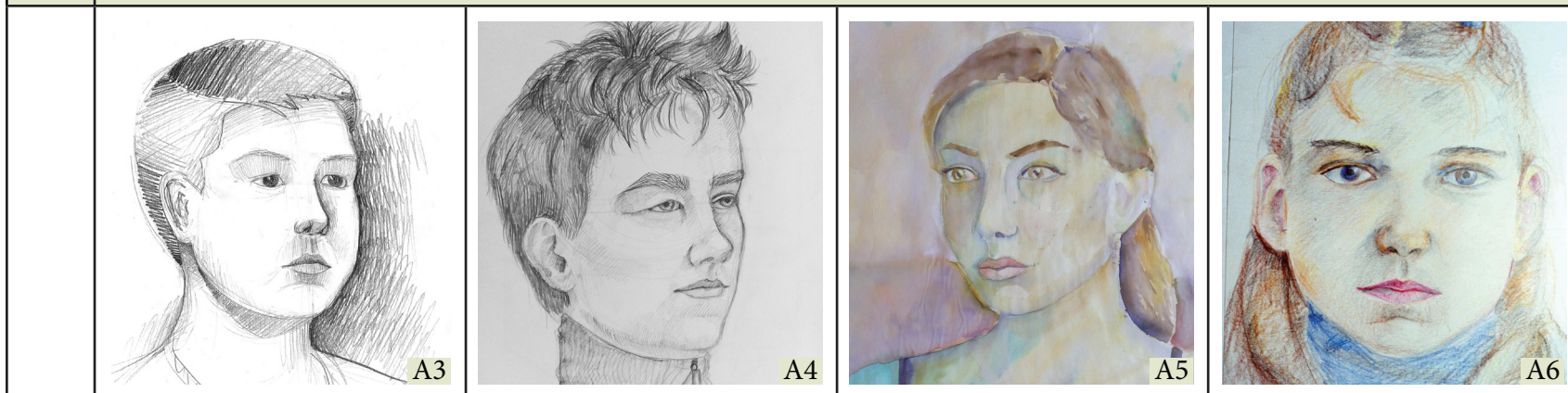
A6

TEMATIKUS EGYSÉG: Látvány és jelenség

TÉMAKÖR: Látvány és jelenség

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A képi emlékezet és képzelet gazdagítása, az esztétikai érzékenység, nyitottság kialakítása	A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgykalkotási, ismeretek	A3. Az arckép Ilyennek gondolom magam, a személyes belső kép megjelenítése	 <p>Körösfői-Kriesch Aladár: Egyházi körmenet a 16. századból (részlet)</p>
	A4. A látványértelmező képesség fejlesztése Az alkotáshoz szükséges készségek bővítése	Portré Csoportkép Az egyes műfajokra jellemző előadásmód	A4. Portré. Tanulmányrajz, önarckép készítése tükörből	
	A5–A6. A látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismerése A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek megalapozása, a képi műveltség bővítése. A látvány utáni ábrázolás árnyaltabbá tétele, az előadásmód finomítása A képzőművészeti tevékenységek eszköztárának használata	Ábrázolási ismeretek Látvány megfigyelés, látványértelmezés, látványrögzítés, látvány-megjelenítés Vázlatok, tanulmányrajzok, szabadkézi vázlatok Témavariációk	A5. Életkori és érzelmi sajátosságok megjelenése az arcon Különböző karakterű emberek portréja A6. A kortársak tanulmányrajza Az egyénileg készített alkotások összerendezésével osztálytábló kialakítása	

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

TEMATIKUS EGYSÉG: Látvány és jelenség

TÉMAKÖR: Tér, idő, fény és árnyék

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A természeti környezet esztétikumának felismertetése, a művészetek, az alkotói tevékenységek iránti érdeklődés felkeltése	A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgyalgatási, ismeretek Tájkép	A3. Termegfigyelés, térábrázolás Előtér, középtér, háttér Térretek megjelenítése a képalkotás során	
	A4. A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, fejlesztése A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek megalapozása, a képi műveltség bővítése	Az egyes műfajokra jellemző előadásmód Ábrázolási ismeretek Látvány megfigyelés, értelmezés, rögzítés Térretek Perspektivikus ábrázolás	A4. Termegfigyelés. A vonal, levegő és színperspektíva megfigyelése és alkalmazása	
	A5. A látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismerése A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek, a képi műveltség bővítése	Perspektivikus ábrázolás Témavariációk	A5. A vonal, levegő és színperspektíva megfigyelése és alkalmazása Fény- árnyék viszonyok megfigyelése, kifejezése	
	A6. A természetábrázolás különböző formáinak megismerése A látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismerése		A6. Térábrázolási konvenciók megismerése. Optikai csalódások megtapasztalása. Térillúzió keltése képi kifejező eszközökkel	

Mária Ödön: Halászok az öbölben

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

TEMATIKUS EGYSÉG: Látvány és jelenség

TÉMAKÖR: Tér, idő, fény és árnyék, képpalkotás

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A környezet esztétikumának felismertetése, a művészetek, az alkotói tevékenységek iránti érdeklődés felkeltése	A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgykutató ismeretek Tájékp	A3. A környezet megfigyelése Az épített környezet más-más fényviszonyok között, más-más évszakokban színekkel megjelenítve	 <p>Vörös Géza: Városkép</p>
	A4. A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, fejlesztése A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek megalapozása, fejlesztése	Az egyes műfajokra jellemző előadásmód Ábrázolási ismeretek Látvány megfigyelés, értelmezés, rögzítés Térretegek Perspektivikus ábrázolás Témavariációk	A4. A környezet megfigyelése A környezet épített elemeinek (pl. homlokzatok) rajza	
	A5–A6. A környezetábrázolás különböző formáinak megismerése A látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismerése A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek, a képi műveltség bővítése		A5. A tárgyak és a természeti környezet. A környezet megfigyelése Az ablakon át látható világ megjelenítése A6. Környezetábrázolás Különböző épületek, épített elemek formaszervezeti rajza	

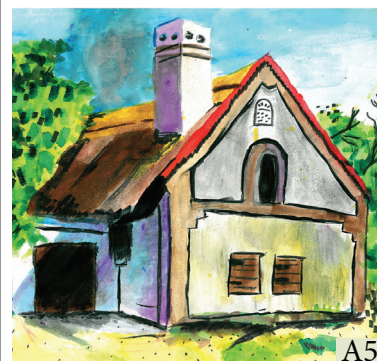
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

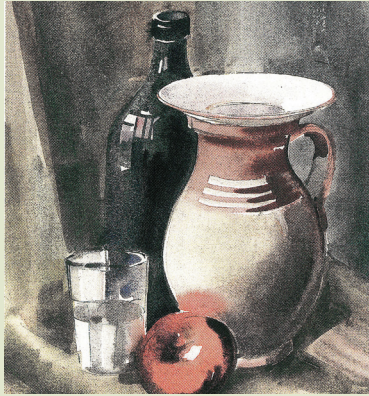
A5

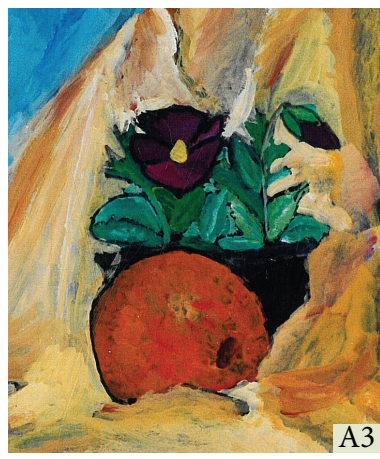
A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A vizuális nyelvrendszer alapjai

TÉMAKÖR: Tér, fény és árnyék, képkalkotás

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3–A4. A vizuális kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek fejlesztése, az esztétikai érzékenység, nyitottság kialakítása A látványértelmező képesség tudatosítása. A kifejezéshez szükséges készségek megalapozása	A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgykalkotási ismeretek Tárgyak, csendéletek Az egyes műfajokra jellemző előadásmód Ábrázolási ismeretek	A3–A4. Tárgyelemzés, tárgyábrázolás. A tárgyak egyedi vonásainak (hasonlóság, különbözőség) megfigyelése A csendélet műfaja Tárgyak rajza Drapéria tanulmányok	 <p>Pleidell János: Tanulmány</p>
	A5–A6. A látvány utáni ábrázolás különböző formáinak megismérése, a látvány utáni ábrázolás törvényszerűségeinek felismerése A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek, a képi műveltség bővítése	Látvány megfigyelés, értelmezés, rögzítés Térrétegek Perspektivikus ábrázolás Témavariációk	A5–A6. Tárgyak, drapéria felhasználásával egyensúlyos kompozíció kialakítása, összefogott csendélet készítése. Tárgyak eltérő nézőpontból. Szokatlan képkivágással (alulnézetből, felülnézetből, közelről, messziről) csendéletek alkotása	

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: Látvány, cselekmény

TÉMAKÖR: Történetek feldolgozása, képkalkotás

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. A vizuális kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek fejlesztése, az esztétikai érzékenység, nyitottság kialakítása. Az egyéni és csoportos alkotótevékenység újabb formáinak megismerése	A3–A6. Vizuális művészeti, képzőművészeti, művészettörténeti tárgyalgatási, ismeretek A vizuális művészetek eszköztára Különböző képzőművészeti technikák Hagyományos és új médiumok Médiaművészeti technikák Életkép, képregény, illusztráció Az egyes műfajokra jellemző előadómód Síkbeli munkához szükséges anyagok, eszközök Témavariációk	A3. Elbeszélés vonalakkal Történetek feldolgozása vonalrajzos kompozícióban Az egyéni fantáziára épülő illusztratív munkákból leprellő összeállítás	
	A4. A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek bővítése A tanuló kitartó, feladattudatos munkavégzésének segítése		A4. Történetpszöves, történetábrázolás. Illusztráció sorozatok készítése más-más technikával (pl. monotípiá, kollázs, karcnyomat, vegyes technika)	
	A5. A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges készségek, az alkotóképesség, a képi műveltség gazdagítása		A5. Életképek pl. ünnepi szokások, hétköznapi jelenetek bemutatásának megtervezése. A terv kivitelezése csoportmunkával	
	A6. A stílusérzék fejlesztése, az előadómód finomítása A tanulók kreatív személyiségjegeinek előhívása		A6. Életképek pl. ünnepi szokások, hétköznapi jelenetek bemutatásának megtervezése. A terv kivitelezése csoportmunkával	

Rónai Éva: Rohanás

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

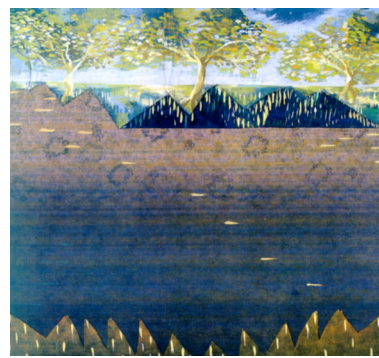
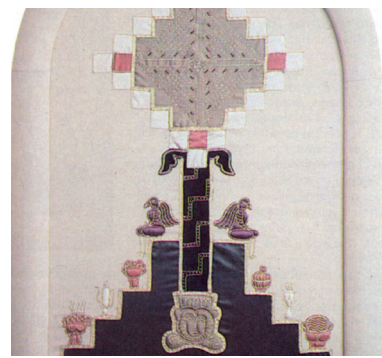

TEMATIKUS EGYSÉG: Tárgyalkotás

TÉMAKÖR: Textil- és bőrművesség

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	<p>A3–A4. A textil és bőrműves tárgykultúra műfaji sajátosságainak, tárgykultúrájának, a textil és bőr anyagainak, felhasználhatóságának bemutatása. Az életkornak megfelelő elméleti ismeretek megalapozása</p> <p>A5–A6. A textil- és bőrművesség hagyományos anyagainak, az anyagok tulajdonságainak, eszközeinek megismerése</p> <p>Az általános és szakirányú műveltség megalapozása. Olyan elméleti tudnivalók megismerése, amelyek képessé teszik a tanulókat a korosztályuknak megfelelő igényes, kreatív alkotó munkára</p>	<p>A3–A6. Tárgyalkotási, népművészeti, iparművészeti ismeretek</p> <p>Textil- és bőrműves ismeretek</p> <p>Textil- és bőr a tárgyi környezetben, a tárgyak funkciója</p> <p>A textil- és bőrművesség anyagtipusai, felhasználásuk fő területei</p> <p>A textil- és bőrművességhez kapcsolódó eszközök, szerszámok</p> <p>anyagok típusai, felhasználásuk fő területei</p>	<p>A3–A6. Textil- és bőrművesség</p> <p>A textil és bőr szerepe a tárgykultúrában. A textil- és bőrműves tárgyak funkciói</p> <p>A textil- és bőrtárgyak sajátosságai.</p> <p>A textil- és bőrművességhez kapcsolódó anyagok típusai, felhasználásuk fő területei</p> <p>Az anyag és technikaválasztás szempontjai, összefüggései</p> <p>A textil- és bőrművesség alapvető eszközei, szerszámjai</p> <p>A tárgytervezés és tárgyalkotás alapvető fázisai</p> <p>A tervezés lépései</p>	 <p>Litkei József: Ornamentika II. (részlet)</p>

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

TEMATIKUS EGYSÉG: Textil- és bőrműves tárgyalpótás

TÉMAKÖR: Varrás, hímzés

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3–A4. A textil- és bőrműves tárgyalpótáshoz szükséges kivitelezési ismeretek megalapozása Az alkalmazott anyagok és eszközök ismerete, helyes használata	A3–A6. Textil- és bőrműves ismeretek, gyakorlatok A varrás A hímzés A varráshoz, hímzéshez kapcsolódó anyagok, eszközök	A3–A4. Varrás, hímzés A varrás funkciója, jelentősége A varrás alapvető eszközei, technikája. Egyszerű varrási és hímzési alapöltések megismerése	 <p>Makovecz Anna: Test 1. (részlet)</p>
	A5. A tárgyalpótás során alkalmazható egyszerű technikák elsajátításával a manuális képességek fejlesztése. A varrás alapvető gyakorlati tudnivalóinak alkalmazása	A felhasznált anyagok tulajdonságai A varrás és hímzés felhasználási területei	A5. Újabb varrási, hímzési technikák, öltéstípusok megismerése A varrást, hímzést előkészítő műveletek Tervezési feladatok	
	A6. A textil- és bőrműves szakirányú műveltség megalapozása A textil- és bőrműves tárgyak elkészítéséhez szükséges alapvető eljárások elsajátítása, alkalmazása A textil- és bőrműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása	Egyszerű összeerősítési technikák Felületképzés, díszítés és mintaképzés A tartalom és forma kapcsolata Eszközhasználati és munkavédelmi előírások	A6. A megismert száröltések, láncöltések, keresztöltések, huroköltések alkalmazása A textil és bőr varrásának, hímzésének azonosságai és különbözőségei	

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

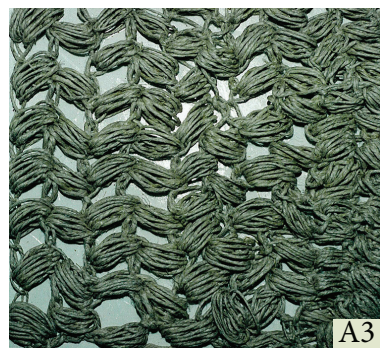
A6

TEMATIKUS EGYSÉG: Textil- és bőrműves tárgykötés

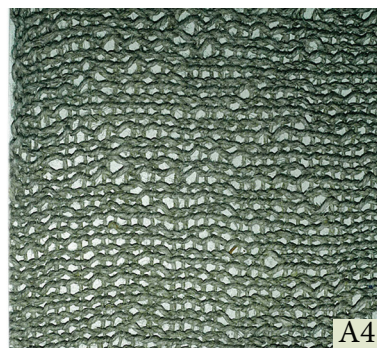
TÉMAKÖR: Horgolás, kötés

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3–A4. A textil- és bőrműves tárgykötéshez szükséges kivitelezési ismeretek megalapozása Az alkalmazott anyagok és eszközök ismerete, helyes használata	A3–A6. Textil- és bőrműves ismeretek, gyakorlatok A felhasznált anyagok tulajdonságai Felületképzés, díszítés és mintaképzés	A3–A4. Különböző anyag- és felületképzési lehetőségek megismerése A horgolás és kötés funkciója, jelentősége, sajátosságai. A horgolás eszközei. A horgolás alaptechnikáinak bemutatása, alkalmazása	 <p>Manninger Mária: Kötött kabát (részlet)</p>
	A5–A6. A textil- és bőrműves szakirányú műveltség megalapozása A textil- és bőrműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása A tárgykötés során alkalmazható egyszerű technikák elsajátításával a manuális képességek fejlesztése	Eszközhasználati és munkavédelmi előírások	A5. Különböző anyag- és felületképzési lehetőségek megismerése A kötés alapvető eszközei. A kötés alaptechnikáinak bemutatása, alkalmazása	
			A6. Egyedi kísérletek anyag- és felületképzésre. A megismert felületképzésre alkalmas anyagokkal, eszközökkel (pl. fonal, varró- és hímzőtű, horgoló- és kötőtű) egyedi felületek, anyagok kialakítása	

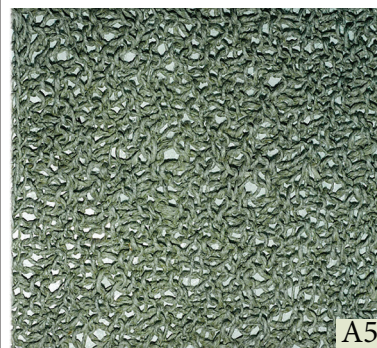
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

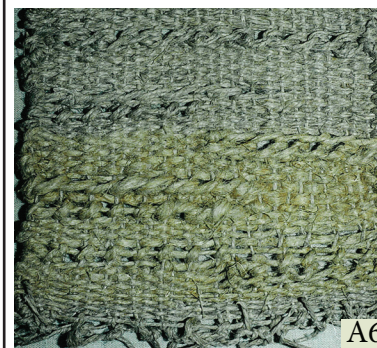
A3

A4

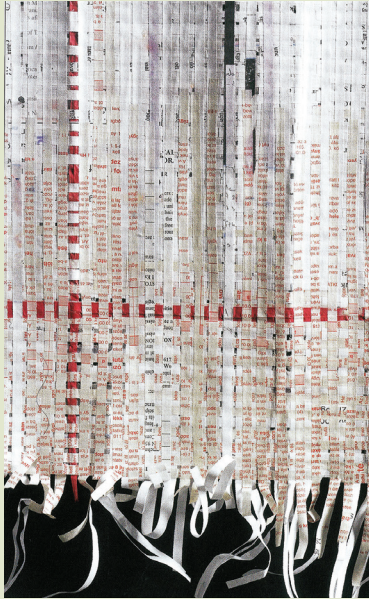
A5

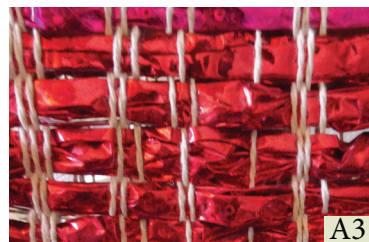
A6

TEMATIKUS EGYSÉG: Textil- és bőrműves tárgykotás

TÉMAKÖR: Fonás, szövés

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	A3–A4. Az igényes textil- és bőrműves tárgykotáshoz szükséges kivitelezési ismeretek megalapozása Az alkalmazott anyagok és eszközök ismerete, helyes használata A textilműves tárgykotáshoz szükséges manuális készségek fejlesztése	A3–A6. Textil- és bőrműves ismeretek, gyakorlatok Tárgyelemzések Az adott témakör megjelenése a népművészetben, az iparművészetben, és a mai tárgykultúrában Fonás és csomózás A gyapjúsövés A festékes szőnyegek	A3–A4. Fonás, fonatok Fonás egyszerű eszközökkel A fonatok felhasználása Szövés. A szövés alapjai Szövés egyszerű anyagokkal Csomózás. Egyszerű szőnyegcsomózási technikák megismerése, alkalmazása	 <p>Baráth Hajnal: Hagyatékaink (részlet)</p>
	A5. A tárgykotás során alkalmazható egyszerű technikák elsajátításával a tervező és manuális képességek fejlesztése A szövés alapvető gyakorlati tudnivalóinak alkalmazása	A festékes szőnyegek Fonáshoz, szövéshez kapcsolódó anyagok, eszközök Madzagszövő Karmantyú Gyöngyszövő A felhasznált anyagok tulajdonságai	A5. A szőttesek felhasználási területei. A szövés alapvető műveletei Egyvetős mintázás. Csíkritmus Szövőeszközök használatával tárgykotás	
	A6. Az textil- és bőrműves szakirányú műveltség megalapozása A textil- és bőrművesség hagyományos anyagainak, anyagalakítási eljárásainak megismerése, alkalmazása	A varrás felhasználási területei Eszközhasználati és munkavédelmi előírások	A6. A festékes szőttes sajátosságai A festékesek színei. Alapkompozíciók. A szövés technikája a felvetéstől a leszedésig A szövés utómunkálatai Szövési technikával tárgykotás	

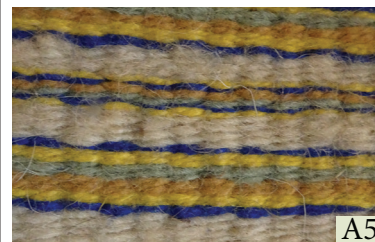
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: Textil- és bőrműves tárgyalcotás

TÉMAKÖR: A nemezelés

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. Az igényes alkotó munkához szükséges anyagformáló, tárgyalcotó készségek, képességek kialakítása. Az alkalmazok anyagok és eszközök ismerete, helyes használata	A3–A6. Textil- és bőrműves ismeretek, gyakorlatok A gyapjú tulajdonságai, alakíthatósága A nemezművészet Az adott témakör megjelenése a népművészetben, az iparművészetben, és a mai tárgykultúrában Nemezeléssel készült tárgyak, tárgytípusok Eszközhazsnálatti és munkavédelmi előírások	A3. A gyapjú alakíthatósága A nemezelés alapjai, műfaji sajátosságai. Sík lap kialakítása nemezeléssel. Gyapjúból nemezeléssel érdekes felületek képzése	
	A4–A5. A textilműves tárgyalcotás hagyományos anyagainak, anyag és tárgyalformáló eljárásainak megismerése. A tárgyalcotás során alkalmazható gyakorlati technikák, eljárások elsajátításával az esztétikai érzékenység, a kitartó munkavégzés kialakítása		A4–A5. Nemezeléssel készített tárgyak, tárgytípusok Nemezelt ékszeretek, zsinórok, rátétek Nemezelt sík- és sodrott, vagy tárgyra nemezelt anyagokból ékszeretek tervezése, készítése	
	A6. A hagyományos és korszerű textilműves tárgyak tervezéséhez, kivitelezéséhez szükséges újabb ismeretek elsajátítása. Az önálló alkotómunka képességének kialakítása		A6. Nemezeléssel készített használati vagy ajándéktárgyak A megismert technikák alkalmazásával (pl. sík lap készítése, formára nemezelés) tarsoly, táskák készítése	

Pócs Judit: Csuklómelegítők

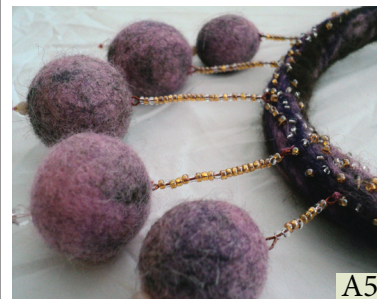
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

A6

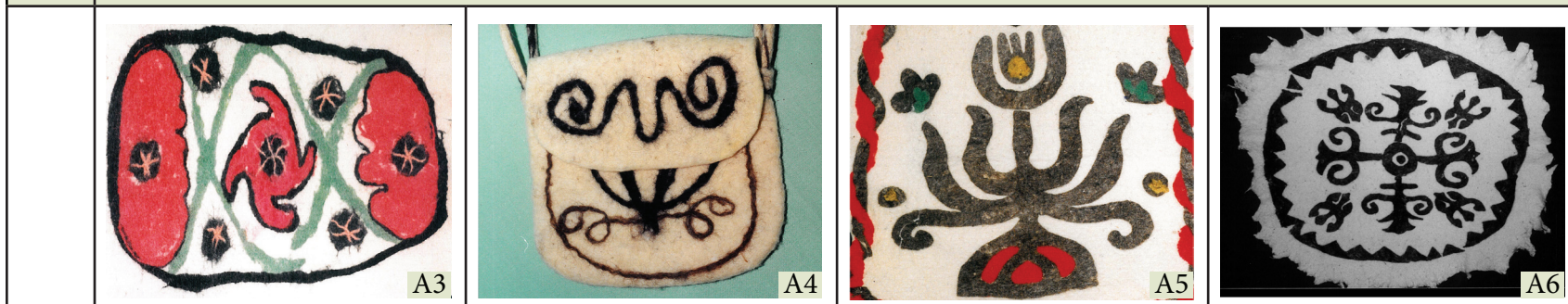
TEMATIKUS EGYSÉG: Textil- és bőrműves tárgyalgotás

TÉMAKÖR: A nemezelés

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS	
6 óra	A3. Az igényes alkotó munkához szükséges anyagformáló, tárgyalgotó készségek, képességek kialakítása. Az alkalmazott anyagok és eszközök ismerete, helyes használata	A3-A6. Textil- és bőrműves ismeretek, gyakorlatok A gyapjú tulajdonságai, alakíthatósága A nemezművészet Az adott témakör megjelenése a népművészetben, az iparművészetben, és a mai tárgykultúrában A nemezeléssel készült tárgyak, tárgytípusok Eszközhasználati és munkavédelmi előírások	A3–A5. A nemezművészet a kezdetektől napjainkig Arcaikus nemeztárgyak megismerése, pl. szibériai, szkíta, hun nemeztakarók, öltözetdarabok A tárgyak motívumai A formára nemezelés technikája A tárgy formájának, motívumainak megtervezése A nemezelési segédeszköz kialakítása A megismert nemezelési technika alkalmazása		
	A4. A textilműves tárgyalgotás hagyományos anyagainak, anyag- és tárgyalgotó eljárásainak megismerése				A6. Az archaikus nemez helye a modern tárgykultúrában Ősi motívumok felhasználásával pl. lakáskultúra elem tervezése
	A5-A6. A tárgyalgotás során alkalmazható gyakorlati technikák, eljárások elsajátításával az esztétikai érzékenység, a kitartó munkavégzés kialakítása. A hagyományos és korszerű textilműves tárgyak tervezéséhez, kivitelezéséhez szükséges újabb ismeretek elsajátítása				

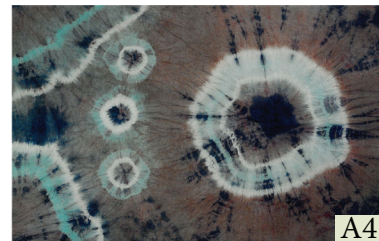
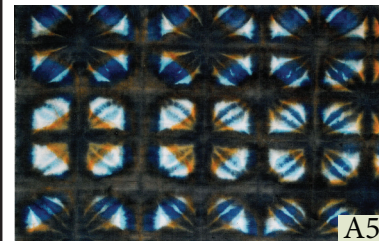
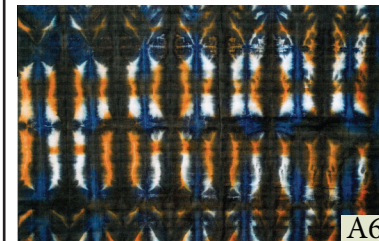
Kaszás Ákos: Szarvasnyomon, griffek útján

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

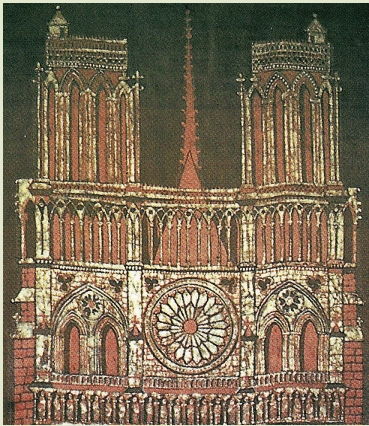
TEMATIKUS EGYSÉG: Textil- és bőrműves tárgyalgotás

TÉMAKÖR: A batikolás

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	<p>A3. Az igényes alkotó munkához szükséges anyagformáló, tárgyalgotó készségek, képességek kialakítása. Az alkalmazott anyagok és eszközök ismerete, helyes használata</p> <p>A4. A textilműves tárgyalgotás hagyományos anyagainak, anyag és tárgyalgotó eljárásainak megismerése</p> <p>A5. A tárgyalgotás során alkalmazható gyakorlati technikák, eljárások elsajátításával az esztétikai érzékenység, a kitartó munkavégzés kialakítása</p> <p>A6. A hagyományos és korszerű textilműves tárgyak tervezéséhez, kivitelezéséhez szükséges újabb ismeretek elsajátítása Az önálló alkotómunka képességének kialakítása</p>	<p>A3–A6. Textil- és bőrműves ismeretek, gyakorlatok Rezerválási technikák A viaszolt batik Az adott témakör megjelenése a népművészetben, az iparművészetben, és a mai tárgyalgotúrában Batikolással készült tárgyak, tárgyalgotó típusok Targyalgotás a tanult technikák alkalmazásával Eszközhasználati és munkavédelmi előírások</p>	<p>A3–A4. A batiktechnika műfajai Kötözött és viaszolt batik A papír, textil és bőr batikolásának lehetőségei Kötözött batik Mintaképzési módok kötözéses technikával A tanult technikák kipróbálása, alkalmazása</p> <p>A5–A6. Újabb kötözött batiktechnika megismerése pl. a japán shibori bemutatása Hajtogatással, kötözéssel egyedi mintázatok kialakítása Színtervek készítése A terv kivitelezése A szintartósságnövelés lehetőségeinek megismerése</p>	 <p>Golarits Erzsébet: Kékkfestő dekoranyag (részlet)</p>
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA				
	 A3	 A4	 A5	 A6

TEMATIKUS EGYSÉG: Textil- és bőrműves tárgykötés

TÉMAKÖR: A batikolás (viaszolt batik)

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
8 óra	A3–A4. Az alkotó munkához szükséges készségek, képességek kialakítása. Az alkalmazott anyagok és eszközök ismerete, helyes használata. A textilműves tárgykötés anyagainak, anyag és tárgyformáló eljárásainak megismerése	A3–A6. Textil- és bőrműves ismeretek, gyakorlatok Rezerválási technikák A viaszolt batik Az adott témakör megjelenése a népművészetben, az iparművészetben, és a mai tárgykultúrában Batikolással készült tárgyak, tárgy-típusok	A3–A4. A viaszolt batik sajátosságai A viaszolt batik készítésének eszközei, anyagai. A viaszolt batik elkészítésének munkafázisai Szín- és formatervek készítése A tanult technika kipróbálása, alkalmazása	
	A5–A6. A tárgykötés során alkalmazható gyakorlati technikák, eljárások elsajátításával az esztétikai érzékenység, a kitartó munkavégzés kialakítása. A hagyományos és korszerű textilműves tárgyak tervezéséhez, kivitelezéséhez szükséges újabb ismeretek elsajátítása	Tárgykötés a tanult technikák alkalmazásával Eszközhasználati és munkavédelmi előírások	A5–A6. A viaszolt batik technika műfaji sajátosságai, anyagai, eszközei, műveletei Az egyedi batik alkotás elkészítéséhez forma- és színtervek készítése A munkafázisok és balesetvédelmi előírások pontos betartásával az egyéni terv kivitelezése	

Bodó Fábán Ilona: Notre-Dame

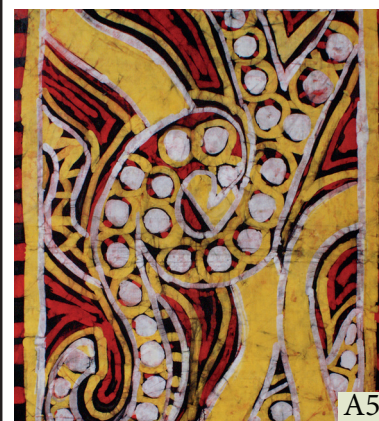
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: Textil- és bőrműves tárgyalakítás

TÉMAKÖR: Textilnyomás, textilmintázás

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3. Az igényes alkotó munkához szükséges mintaképző készségek, képességek kialakítása	A3–A6. Textil- és bőrműves ismeretek, gyakorlatok Textilmintázási technikák Az adott témakör megjelenése az iparművészetben, és a mai tárgykultúrában	A3–A4. A textilnyomás műfajai Dekorgumis nyomhagyás. Sokszorosításra alkalmas mintaképzési módok kialakítása (egyéni, rapor- tálható minta). A tanult technikák kipróbálása, alkalmazása	 <p>László Edina: Gyógynövényalapú lakástextilek (részlet)</p>
	A4. A textilmintázás hagyományos és újszerű eljárásainak megismerése	Az adott témakör megjelenése az iparművészetben, és a mai tárgykultúrában	A5–A6. Újabb mintaképzési lehetőségek megismerése	
	A5. A mintázás során alkalmazható gyakorlati technikák, eljárások elsajátításával az esztétikai érzékenység, a kitarító munkavégzés kialakítása	Textilnyomással készült tárgyak, tárgytípusok Tárgyalakítás a tanult technikák alkalmazásával	pl. sablonnyomásos szitatechnika	
	A6. A hagyományos és korszerű textilmintázási ismeretek elsajátítása Az önálló alkotómunka képességének kialakítása	Eszközhasználati és munkavédelmi előírások	Forma- és színtervek készítése A terv kivitelezése, a sablon elkészítése, szitanyomatokkal textilmintázás A szitanyomatok továbbfejlesztési lehetőségeinek egyéni kísérletei	

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: Textil- és bőrműves tárgykotás

TÉMAKÖR: A bőrművesség

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3–A4. Az igényes tárgykotó munkához szükséges tervező, eszközhasználó, anyagformáló, tárgykotó képességek, készségek kialakítása A konstruáló képesség fejlesztése	A3–A6. Bőrműves ismeretek, gyakorlatok A tárgykészítés lépéseinek folyamata A tervezés szempontjai Bőrfűzéssel készült tárgyak Az adott témakör megjelenése a népművészetben, az iparművészetben, és a mai tárgykultúrában A tapasztalatok felhasználása az alkotó munkában Eszközhasználati és munkavédelmi előírások	A3–A4. Egyéni tervezés alapján, bőr felhasználásával, szabadon választott műveletekkel, díszítési és összeállítási technikákkal felhasználásával ajándéktárgy pl. egyszerű szerkezetű tárgy, bőrzacskó, szemüvegtok készítése A5–A6. A bemutatott és megismert díszítési technikákkal (pl. fűzés, szíjgyártóvarrás, rátétdíszítés) és összeállító, széleldolgozó, záródást biztosító megoldásokkal használati tárgyak tervezése, kivitelezése	 Terényi Gyöngy: Afrikai ihletésű tarsolyok
	A5–A6. Az általános és szakirányú bőrműves műveltség megalapozása Olyan elméleti és gyakorlati tudnivalók megismerése, amelyek kialakítják a kreatív, igényes alkotó munka készségét, képességét			

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

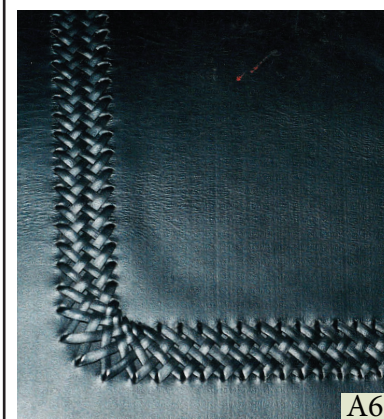
A3

A4

A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: Textil-és bőrműves tárgykötés

TÉMAKÖR: Bőrvésés, bőrdomborítás

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
4 óra	A3–A4. A bőrműves tárgykultúra műfaji sajátosságainak, hagyományos anyagainak, anyag- és tárgyformáló eljárásainak bemutatása Az igényes bőrműves alkotó munkához szükséges ismeretek elsajátítása Az alkalmazott anyagok és eszközök ismerete, helyes használata	A3–A6. Bőrműves ismeretek, gyakorlatok Tárgyelemzések A bőrplasztika sajátosságai Domborítás Poncolás Könyvkötés Az adott témakör megjelenése a tárgykultúrában	A3–A4. Domborított és mélyített díszítmények különböző tárgytípusokon Mintázás poncolással nyomhagyással, domborítással A domborítás lehetőségei (pl. alátétre, zsinórra domborítás) A domborítás munkafolyamata, műveletei	 Nagy Bea: Tulipántáska
	A5–A6. A tárgykötés során alkalmazható gyakorlati technikák, eljárások elsajátításával az esztétikai érzékenység, a kitartó munkavégzés kialakítása. Az alkotó munka dokumentálási módszereinek elsajátítása A munkavédelmi ismeretek betartása	Tárgykötés a tanult technikák alkalmazásával A dokumentálás Kreatív anyaghasználat Anyagtársítás Eszközhasználati és munkavédelmi előírások	A5–A6. Mintázás poncolással, nyomhagyással, domborítással Poncolásra alkalmas anyagok, eszközök Bőrplasztikák, bőr könyvbtorító tervezése (szerkezet és összeállítás típusok) Tárgykötés domborított technikával	 Terényi Gyöngy: Török motívumos, áttört mintás női öv

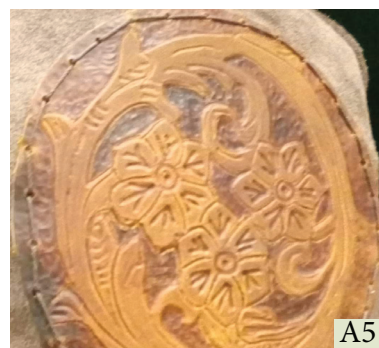
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

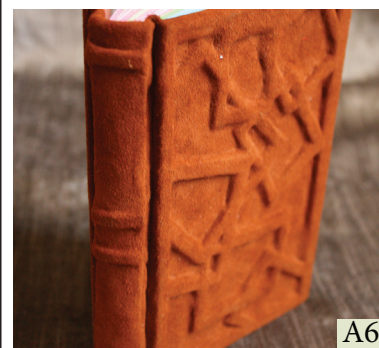
A3

A4

A5

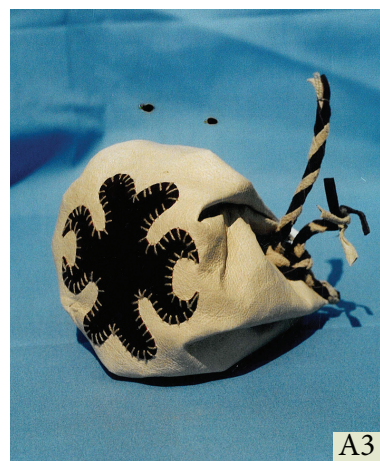
A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A tanultak alkalmazása a választott tervezői, tárgyalakotói tevékenység folyamatában (vizsgafeladat)

TÉMAKÖR: Bőrműves tárgyalakotás

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	A3–A6. A tanuló textil- és bőrművesség alapanyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteinek bővítése, tudásának bemutatása A tanuló tervező, tárgyalakotó képességének, jártasságának fejlesztése, textil- és bőrművességben való technikai jártasságának, tudásának megmutatása	A3–A6. Funkció Gondolati tartalom Tárgytervező képesség Formaalakító készség Kifejezőkészség Anyag- és eszközhasználat Textil- és bőrműves alapismeretek A textil- és bőrműves tárgyak műfaji sajátosságai Tervezési dokumentáció	A3–A6 Egyéni tervezési munka alapján, szabadon választott műveletekkel, díszítési és összeállítási technikákkal (pl. fűzés, szíjgyártóvarrás, rátétdíszítés) és összeállító, széleldolgozó, záródást biztosító megoldásokkal lakáskultúra elem, vagy ajándéktárgy pl. egyszerű szerkezetű bőrműves tárgy, bőrzacskó tervezése, kivitelezése	 Dubai Barbara: Rátétes díszítésű tarisznya

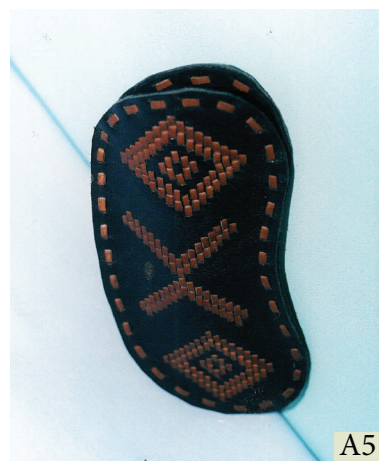
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

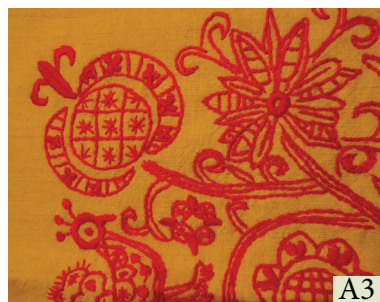
A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A tanultak alkalmazása a választott tervezői, tárgyalkotói tevékenység folyamatában (vizsgafeladat)

TÉMAKÖR: Hímzéssel terítő, párna készítése

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	A3–A6. A tanuló textil- és bőrművesség alapanyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteinek bővítése, tudásának bemutatása A tanuló tervező, tárgyalkotó, képességének, jártasságának fejlesztése, textil- és bőrművességben való technikai jártasságának, tudásának megmutatása	A3–A6. Funkció Gondolati tartalom Tárgytervező képesség Formaalakító készség Kifejezőkészség Anyag- és eszközhasználat Textil- és bőrműves alapismeretek A textil- és bőrműves tárgyak műfaji sajátosságai Tervezési dokumentáció	A3–A6. Egyéni tervezésű munka alapján, a korábban megismert hímzés technikák, motívumok szabad megválasztásával lakáskultúra elem pl. hímzett terítő, párna, vagy öltözetet díszítő hímzésbetét készítése Saját tájegység hímzéskultúrájából merítve	 Horváth Henrietta: Rábaközi szálánvarrott terítő (részlet)

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

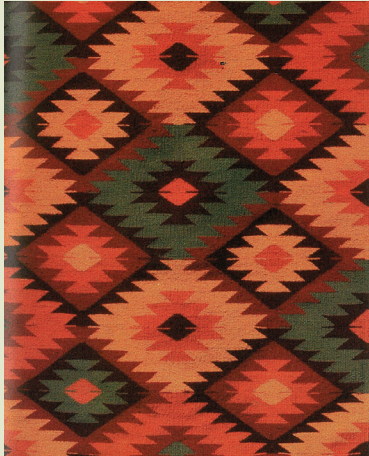
A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A tanultak alkalmazása a választott tervezői, tárgyalakotói tevékenység folyamatában (vizsgafeladat)

TÉMAKÖR: Szövással falikép, szőnyeg, tarisznya készítése

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	A3–A6. A tanuló textil- és bőrművesség alapanyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteinek bővítése, tudásának bemutatása A tanuló tervező, tárgyalakotó, képességének, jártasságának fejlesztése, textil- és bőrművességben való technikai jártasságának, tudásának megmutatása	A3–A6. Funkció Gondolati tartalom Tárgytervező képesség Formaalakító készség Kifejezőkészség Anyag- és eszközhasználat Textil- és bőrműves alapismeretek A textil- és bőrműves tárgyak műfaji sajátosságai Tervezési dokumentáció	A3–A6. Egyéni tervezésű munka alapján, szabadon választott műveletekkel, díszítési és összeállítási technikákkal, fonalból az egyénileg választott szövési technikával lakáskultúra elem, pl. szőttes, szövött falikép, vagy öltözékkiegészítő pl. tarisznya készítése	 Klenczner Erzsébet: Festékes szőnyeg (részlet)

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

			
--	--	--	--

TEMATIKUS EGYSÉG: A tanultak alkalmazása a választott tervezői, tárgyalakotói tevékenység folyamatában (vizsgafeladat)

TÉMAKÖR: Nemezéléssel ajándéktárgyak, játékok, lakáskultúra elemek készítése

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	A3–A6. A tanuló textil- és bőrművesség alapanyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteinek bővítése, tudásának bemutatása A tanuló tervező, tárgyalakotó, képességének, jártasságának fejlesztése, textil- és bőrművességben való technikai jártasságának, tudásának megmutatása	A3–A6. Funkció Gondolati tartalom Tárgytervező képesség Formalakító készség Kifejezőkészség Anyag- és eszközhasználat Textil- és bőrműves alapismeretek A textil- és bőrműves tárgyak műfaji sajátosságai Tervezési dokumentáció	A3–A6. Egyéni tervezésű munka alapján, szabadon választott műveletekkel, díszítési és összeállítási technikákkal pl. gyapjú nemezéléssel ajándéktárgy, játék vagy lakáskultúra elem, pl. faliszőnyeg készítése	 Petri Katalin: Eredet (részlet)

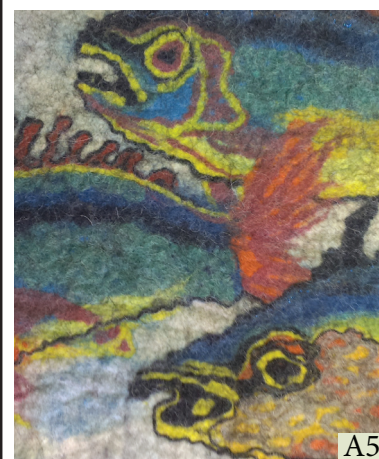
PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

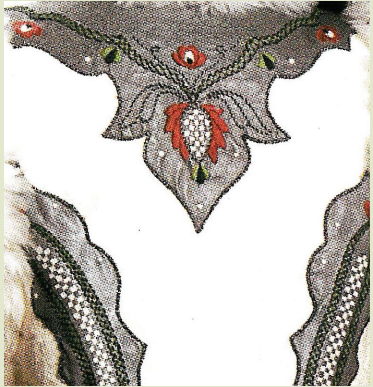
A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A tanultak alkalmazása a választott tervezői, tárgyalakotói tevékenység folyamatában (vizsgafeladat)

TÉMAKÖR: Textilből öltözkéiegészítő, használati tárgy készítése

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	A3–A6. A tanuló textil- és bőrművesség alapanyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteinek bővítése, tudásának bemutatása A tanuló tervező, tárgyalakotó, képességének, jártasságának fejlesztése, textil- és bőrművességben való technikai jártasságának, tudásának megmutatása	A3–A6. Funkció Gondolati tartalom Tárgytervező képesség Formaalakító készség Kifejezőkészség Anyag- és eszközhasználat Textil- és bőrműves alapismeretek A textil- és bőrműves tárgyak műfaji sajátosságai Tervezési dokumentáció	A3–A6. Egyéni tervezésű munka alapján, szabadon választott anyagból pl. filcből, a tanult műveletekkel pl.- szabással, méretre vágással, kimetszéssel, áttöréssel -, szabadon választott összeállítási és díszítési technikákkal pl.- varrással, hímzéssel -, öltözkéiegészítő (pl. táska, kalap cipő, papucs) készítése	 Vasárus Gábor: Irhamellény (részlet)

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

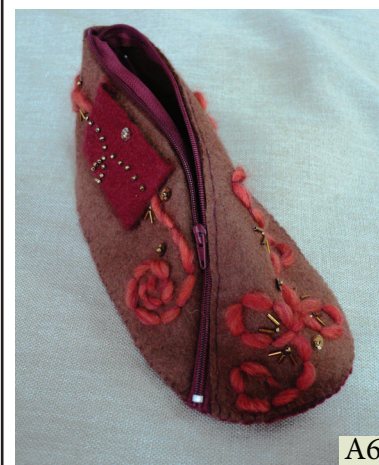
A3

A4

A5

A6

TEMATIKUS EGYSÉG: A tanultak alkalmazása a választott tervezői, tárgyalakotói tevékenység folyamatában (vizsgafeladat)

TÉMAKÖR: Batikolással lakást díszítő textil készítése

javasolt időkeret	FEJLESZTÉSI RÉSZCÉL (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	TANTERVI ANYAG (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	ISMERETEK, TEVÉKENYSÉGEK (A3, A4, A5, A6 évfolyam)	INSPIRÁCIÓS FORRÁS
6 óra	A3–A6. A tanuló textil- és bőrművesség alapanyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteinek bővítése, tudásának bemutatása A tanuló tervező, tárgyalakotó, képességének, jártasságának fejlesztése, textil- és bőrművességben való technikai jártasságának, tudásának megmutatása	A3–A6. Funkció Gondolati tartalom Tárgytervező képesség Formaalakító készség Kifejezőkészség Anyag- és eszközhasználat Textil- és bőrműves alapismeretek A textil- és bőrműves tárgyak műfaji sajátosságai Tervezési dokumentáció	A3–A6. Egyéni tervezésű munka alapján viaszolási, festési műveletekkel lakáskultúra elem pl. batikolt falikép, függöny, árnyékoló, térelválasztó készítése	 Bodó Fábán Ilona: Ház romantikus stílusban (részlet)

PÉLDÁK TANULÓI MEGOLDÁSOKRA

A3

A4

A5

A6

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető.....	5
Az alapfokú művészetoktatás képző- és iparművészeti ága követelményei és tantervi programja.....	9
Grafika és festészet alapjai tantárgy.....	11
Vizuális alkotó gyakorlat tantárgy.....	13
Textil és bőrműves tanszak.....	21
A tantervi anyag tematikus egységekre, témakörökre való felbontása	
1. A vizuális nyelvrendszer alapjai	
Foltképzési lehetőségek.....	30
A színfoltok képzése.....	31
Szín és felület.....	32
Felület és textúra.....	33
A vonal.....	34
A vonalképződmények.....	35
A kompozíció.....	36
A forma.....	38
A díszítmény, minta, jel, jelkép, szimbólum.....	39
Díszítmény, minta, jel, jelkép, szimbólum. Textil mintázás.....	40
2. Látvány és jelenség	
Növények formaelemzése, formaértelmezése.....	41
Állatfigurák formaelemzése, formaértelmezése.....	42
Látvány és jelenség.....	43
Tér, idő, fény és árnyék.....	44

Tér, idő, fény és árnyék, képalkotás.....	45
Tér, fény és árnyék, képalkotás.....	46
Történetek feldolgozása, képalkotás.....	47
3. Textil- és bőrműves tárgyalkotás	
Textil- és bőrművesség.....	48
Varrás, hímzés.....	49
Horgolás, kötés.....	50
Fonás, szövés.....	51
A nemezelés.....	52
A batikolás.....	54
A batikolás (viaszolt batik).....	55
Textilnyomás, textilmintázás	56
A bőrművesség.....	57
Bőrvésés, bőrdomborítás.....	58
4. A tanultak alkalmazása a választott tervezői, tárgyalkotói tevékenység folyamatában (vizsgafeladat)	
Bőrműves tárgyalkotás.....	59
Hímzéssel terítő, párna készítése.....	60
Szövésrel falikép, szőnyeg, tarisznya készítése.....	61
Nemezeléssel ajándéktárgyak, játékok, lakáskultúra elemek készítése.....	62
Textilből öltözékiegészítő, használati tárgy készítése.....	63
Batikalással lakást díszítő textil készítése.....	64